

Täysistunto

Keskiviikko 9.4.2025 klo 14.00—21.06

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 21/2025 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Esittelijänä on ministeri Essayah. Olkaa hyvä.

Keskustelu

17.51 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys metsästyslain muutoksesta on saatu nyt sitten eduskuntaan. Muutoksilla toteutetaan hallitusohjelman suurpetopolitiikan linjausta ja luodaan edellytyksiä suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen järjestämiselle Suomessa. Hallitusohjelman mukaisesti suurpetopolitiikka on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn. Esitettävät metsästyslain muutokset ovat osa toimia kohti tasapainoisempaa suurpetopolitiikkaa, jossa kannanhoidollinen metsästys on mahdollista. Kansallisen lainsäädännön lisäksi tullaan päivittämään kannanhoitosuunnitelmat, ja hallituksen esityksellä vahvistetaan riistahallinnon keinoja perustella suurpetojen kannanhoidollisia lupapäätöksiä aiempaa pitävämmin.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys perustuu juridisen asiantuntijatyöryhmän työhön ja sen laatimaan yksimieliseen raporttiin. Työryhmä perehtyi tarkasti suurpetojen kannanhoidollista metsästystä koskevaan oikeuskäytäntöön. Tämän asiantuntijatyöryhmän työstä voi todeta, että kun sama työryhmä teki pohjatyötä vahinkoperusteisen poikkeusluvan asetuksen muuttamiseen, niin tämän asetuksen perusteella, joka siis astui viime kesänä voimaan, vahinkoperusteisesti ja turvallisuusluvilla on tämän voimaantulon jälkeen voitu poistaa jo 17 sutta sekä neljä koirasudeksi todettua eläintä, jotka ovat aiheuttaneet vaaraa, ja aiemmin vastaavina ajanjaksoina näitä tämäntyyppisiä poistoja on pystytty tekemään vain muutama vuodessa.

Karhun ja suden ja ilveksen kannanhoidolliset poikkeusluvut ovat tuomioistuimessa kaatuneet siihen, että tuomioistuimessa ei ole hyväksytty päämäärää, jonka direktiivi edellyttää, eli se direktiivin 16 artikla ja sen ykköskohdan alakohta e. Tämä oli juuri asiantuntijatyöryhmän keskeisin huomio.

Hallituksen esityksen mukaan maa- ja metsätalousministeriö saisi valtuudet asettaa päämäärän suurpetojen kannanhoidolliselle metsästykselle lajikohtaisesti ja kannanhoito-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

alueittain. Tällä hetkellä suurpetojen kannanhoidollisten poikkeuslupien päämäärä kuvataan poikkeuslupapäätöksissä Suomen riistakeskuksen käyttämän harkintavallan rajoissa. Asetetulla päämäärällä olisi siis jatkossa vahvempi juridinen selkänoja.

Ministeriön asetuksessa päämääriä voitaisiin tarkastella ja täsmentää vuosittain kulloinkin käytössä olevan parhaan tiedon pohjalta. Kyseessä ei olisi yleinen kannanhoidollisen metsästyksen päämäärä vaan nimenomaisesti lajeittain ja lajien kannanhoitoalueittain määritelty päämäärä. Tällä muutoksella pyritään ottamaan huomioon sekä EU:n tuomioistuimen että Suomen korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntö. Ministeriön asetuksella vahvistettaisiin myös kannanhoitoalueet, jotka määriteltäisiin nykyistä tarkemmin lajikohtaisissa hoitosuunnitelmissa.

Arvoisa puhemies! Metsästyslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon lajikohtaiset hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä puolestaan otetaan huomioon luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettun luontodirektiivin 2 artikla. Taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen vaatimusten ottaminen huomioon sisältyy luontodirektiiviin, mutta tämä näkökulma ei juurikaan näy oikeuskäytännössä. Saman artiklan kaksi muuta, luonnonsuojelua korostavaa kohtaa sen sijaan on otettu huomioon. Alueelliset ja paikalliset erityispiirteet sisältyvät myös artiklaan. Lakimuutoksella pyritään siihen, että myös mainittujen tavoitteitten tarkastelu otetaan mukaan kannanhoitosuunnitelmien kautta. Näillä muutoksilla vahvistetaan kannanhoitosuunnitelmien merkitystä.

Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin siis jatkossa asettaa lajin suotuisan suojelutason viitearvo, jonka avulla voidaan arvioida poikkeamisen vaikutus suotuisan suojelutason säilyttämiseen tai saavuttamiseen. Suotuisan suojelutason viitearvo kuvaa populaatiokokoa, jolla lajin suotuisa suojelutaso olisi turvattu Suomessa pitkällä aikavälillä, ja viitearvon määrittäminen liittyy luontodirektiivin 17 artiklan mukaiseen raportointiin, ja komissio on laatinut viitearvon määrittämiseen tarkemmat ohjeet.

Lajikohtaista tarkastelua, aloitetaan tuosta karhusta:

Elikkä esimerkiksi lausunnonlehdelle tänään aamupäivällä lähteneessä karhukannan hoitosuunnitelmassa me olemme komission ohjeiden mukaisesti määrittäneet, että karhukannan suotuisan suojelutason viitearvo olisi 1 400 karhua. Karhukanta oli viime kesänä Luken arvion mukaan noin 2 100–2 250 yksilöä. Suomen karhukannan on raportoitu olevan suotuisalla suojelun tasolla kaikilla raportointijaksoilla aina ensimmäisestä luontodirektiivin mukaisesta raportoinnista lähtien. Karhukanta kasvaa tällä hetkellä todella voimakkaasti, noin 20 prosentin vuosivauhdilla, koska karhun kannanhoidollinen metsästys on estynyt. Vielä karhun aiheuttamat turvallisuusongelmat ovat pysyneet kohtuullisina mutta runsastuvat nopeasti, mikäli tilannetta ei saada korjattua. Ja me emme tahdo Romanian tielle — siellähän me tiedämme, että karhukannan holtiton runsastuminen on johtanut useiden ihmisten kuolemiin vuosittain ja useiden kymmenien vahingoittumiseen karhun hyökkäyksissä. Karhun ihmisarkuuden ylläpitäminen tukee myös karhun suojelua ja osaltaan turvaa sen, että yleinen suhtautuminen lajiin säilyy myönteisenä.

Arvoisa puhemies! Sitten suden suojelutasosta: Susi kiinnostaa ja puhututtaa tässä salissa ja julkisessa keskustelussa suurpedoista varmaankin eniten. Vaikuttamistyömme EU:ssa on ollut erittäin tuloksekasta, ja suden suojelutasoa alentava luontodirektiivin liitteen muutos on etenemässä nyt ripeästi. Tietenkin edellytyksenä oli se, että ensin saimme EU-pöydistä tarpeeksi yksimielisen päätöksen siitä, että Bernin sopimusta pystyttiin muuttamaan, ja onnistuimme sitten saamaan myöskin EU:n ulkopuolisia maita siihen, että Bernin sopi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

muksessa tuo liitesirto tehtiin. Nyt komission oma arvio on, että liitteen muutos voisi tapahtua jo ennen kesää. Tuolla viime neuvostokokouksen aikana kuulin parlamentin käytäviltä, että siellä käytetään nyt tämmöistä niin sanottua fast track -menettelyä, jolloinka todellakin voisi olla niin, että komission aloite tulee sillä nopeutetulla menettelyllä. Tarvitava määränemmistö on tietojemme mukaan esityksen takana, ja tämä saattaisi tapahtua jo ennen kesää, mahdollisesti toukokuussa.

Luontodirektiivin liitteen muutos tarkoittaa myös sitten muutoksia tähän kotimaiseen sääntelyyn, koska suden kohdalla sovellettaisiin jatkossa artiklan 16 mukaisten poikkeuslupien sijasta artiklaa 14. Tämähän muuttaisi tilanteen hyvinkin merkittävällä tavalla. Nyt eduskuntaan tuotua 41 §:ää ei silloin suden osalta tarvitsisi soveltaa. Voisimme poistaa suden ympärivuotisen rauhoituksen, ja sudelle voitaisiin säätää metsästysaika. Luvat olisivat pyyntilupia eivätkä poikkeuslupia, ja sääntely vastaisi euroopanmajavan sääntelyä. Mainittakoon, että suotuisan suojelutason viitearvolla olisi edelleenkin merkitystä. Sen sijaan vanhentuneen sääntelyn mukaiset oikeustapaukset eivät enää pätsisi. EU-lainsäädännön muutos toisi siis aivan toisenlaisen mahdollisuuden kansallisille, joustaville ratkaisuille.

Arvoisa puhemies! Metsästyslain muutokseen tuli huomattavan runsaasti lausuntoja — muistaakseni oliko 250 vai 260, kahlasin ne suurin piirtein kaikki läpi — ja voittopuolisesti ne tukivat esityksen tavoitteita kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiseksi. Kaikesta päätellen voi sanoa, että lakimuutosta ja ratkaisua kaivataan ja odotetaan kipeästi.

Lausunnoissa oli useita toiveita, jotka menivät huomattavasti tätä yhden pykälän muutosta koskevaa esitystä laajemmalle metsästyslain muuttamiseen. Ymmärrän toki hyvin nämä kasvaneet odotukset, kun useiden hallituskausien pituisen turhautumisen jälkeen vihdoinkin alkaa tapahtua, mutta on selvä, että tällä aikataululla kaikkiin näihin lausunnoissa esitettyihin toiveisiin ei pystytty vastaamaan, mutta näitä on hyvä tarkastella jatkon kannalta. Tahdon vakuuttaa sen, että kaikki nämä palautteet, mitä siellä on kerrottu, on otettu huomioon ja todellakin jatkotarkastelua voidaan niitten pohjalta myös tehdä, vaikka tällä aikataululla kaikkeen ei pystytty vielä vastaamaan, koska hyväkin hanke voi kaatua siihen, että ei kyetä rajaamaan sitä tehtävää.

Ja niin kuin tuossa totesin, niin karhun kohdallahan kysymys on myöskin siitä aikataulutuksesta. Tällä aikataululla — jos saamme täällä eduskunnassa... tietenkin eduskunta käyttää tähän sen ajan, minkä tarvitsee — olisi mahdollista aloittaa karhun kannanhoidollinen metsästys 20.8., kun karhun metsästysaika alkaa.

Joten näillä alkusanoilla jään odottamaan teidän kommenttejanne ja yritän mahdollisuuksien mukaan olla täällä kuuntelemassa tätä keskustelua. Tämä on yksi oman ministeriöni keskeisimpiä uudistuksia, mitä tällä hallituskaudella tehdään, ja voisin sanoa, että vihdoinkin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille esittelystä. — Ja koska on näköjään halukkuutta debattiin, niin ne, jotka haluavat käyttää minuutin mittaisen puheenvuoron, voivat painaa V-painiketta ja nousta seisomaan. — Edustaja Simula. [Jenna Simula: Arvoisa puhemies... — Eduskunnasta: Mikrofoni!]

18.01 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokeillaan uudelleen. Kiitos ministerille hallituksen esityksen esittelystä. Todellakin hallituksella on yhteinen tahtotila tässä asiassa, ja itse asiassa suurin osa eduskunnasta, ylipäänsäkin meistä kansan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

edustajista, kannattaa sitä, että suurpetoja metsästetään. Kansalaiset ovat odottaneet aivan liian pitkään sitä, että susia pystyttäisiin metsästämään kannanhoidollisesti.

Me kaikki tiedetään, että tilanne on päässyt aivan liian pitkälle. Meillä on koulukyytejä sen vuoksi, että sudet liikkuvat lasten koulutiellä. Meillä on elinkeinoja uhattuna. Muun muassa lammastilallisten toiminta on vaikeutunut huomattavasti siksi, että sudet hyökkäivät jatkuvasti sinne lampaiden kimppuun. Moni on joutunut jopa lopettamaan sen takia oman elinkeinonsa. Koiralla metsästys on uhattuna.

Näen, että on todella tärkeää, että nämä muutokset saadaan nyt voimaan ja ne tullaan käsittelemään valiokunnassa huolellisesti. Mutta yritetään pitää aikataulusta kiinni, [Puhemies koputtaa] että saataisiin se karhunmetsästys käyntiin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kinnari.

18.02 **Teemu Kinnari kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ja kiitos ministerille esittelystä. — Tämä metsästyslain 41 §:n muutos on kauan odotettu esitys, ja sitä on valmisteltu ministeriön ja ministerin johdolla huolellisesti. Käytännössä tilanne, jossa kaikki suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on ollut käytännössä jo pidempään pysähdyksissä, on täysin kestämaton, ja siihen haetaan nyt ratkaisuja näillä muutoksilla, joita on kuultu. Hyväksyttävä päämäärä, viitearvot, on ollut yksi keskeinen puute, ja kuten ministeri tässä juuri kertoi meille, tähän kannanhoitosuunnitelmaan on nyt sitten karhun osalta tämä viitearvo määritetty. Olen ymmärtänyt... ja oikeastaan kysymys kuuluukin — elikkä tähän on keskeinen osa tätä asiaa — miten nyt ilveksen ja suden osalta tämä vastaava työ etenee, koska niitä tietysti myös toivotaan pikapuoliin saatavaksi. Kysymys ministerille: miten tämä asia etenee? Ja kiitos siitä vaikutustyöstä, mitä Euroopan unionin päässä tehdään. Se on tärkeää. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

18.04 **Timo Suhonen sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Esityksen tavoitteena on toimeenpanna suurpetotyöryhmän loppuraportissa ehdotettuja toimia suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiseksi. Tänään viimeksi oli kokenut metsästäjä yhteydessä omalta alueeltaan ja totesi, että nyt on aika saada asiaan parannusta. Eli nimenomaan siellä meidänkin alueella on ilveksiä, susia ja toisinaan jopa karhuja, jotka liikuskelevat ihan sitten ihmisten elinympäristössä, ja sehän tietysti on iso vaaratekijä. Kokenut metsästäjä on todennut jo aiemmin sen, että kohta voi sattua jotain ikävää, jos asioita ei saada parempaan suuntaan. Elikkä siten totean, että suurpetojen kannanhoidollinen, järkevä petopolitiikka on kannatettavaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Oinas-Panuma.

18.04 **Olga Oinas-Panuma kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En aivan kaikesta ole hallituksen kanssa samaa mieltä, mutta kannanhoidollisen metsästyksen suhteen kyllä olen samaa mieltä ja todella toivon, että tämä laki etenisi ja ennen muuta toimisi.

Mutta valitettavasti tämän lakiesityksen ongelmia ei ole korjattu sillä tavalla kuin niitä olisi tarvinnut sen edellisen kierroksen ja lausuntojen jälkeen, ja vaikuttaa siltä, että tälläkään lakiesityksellä ei pystytä kannanhoidollista metsästystä aloittamaan sillä tavalla kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

me haluaisimme, tai ainakin ilveksen ja suden osalta todennäköisesti tullaan menemään valituskierteeseen. Toivon tosiaan, että valiokuntatyöskentelyssä tätä voidaan tarkentaa, jotta tämä myös saataisiin toimivaksi. Tuntuu, että taidatte tiedostaa tämän itsekin, koska hallituksen esityksessä halutaan arvioida sen vaikutuksia, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys olisi jatkossakin estynyt. Eli taidatte tiedostaa itsekin, että tällainen mahdollisuus siellä on.

Ministeri Essayah, minun mielestäni kysymys on: Voitko taata, että meillä tosiaan päästään kannanhoidollisesti ilvestä, sutta ja karhua pyytämään, ja minkä takia te tuotte tavallaan keskeneräisen lakiesityksen meille? Minkä takia lakiesitykseen ei ole otettu huomioon tullutta palautetta esimerkiksi KHO:lta, Metsästäjäliitolta ja MTK:lta?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

18.05 **Tiina Elo vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä metsästyslain muutoksella Orpon hallitus haluaa mahdollistaa suurpetojen, kuten suden, kannanhoidollisen metsästyksen. Tämä esitys on luonnonsuojelun kannalta ongelmallinen ja EU:n luontodirektiivin vastainen.

Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji, niitä on arviolta vain noin 300 yksilöä. Luonnonvarakeskuksen tieteellisen pohjatyön perusteella voidaan arvioida, että elinvoimainen susikanta Suomessa olisi pienimmillään noin 500 sutta. On erittäin epätodennäköistä, että susikanta pääsisi kasvamaan suotuisalle tasolle, jos suden metsästystä helpotetaan. Edelliset kannanhoidollisen metsästyksen kokeilut johtivat susikannan romahtamiseen ja salametsästyksen lisääntymiseen. Muutoksessa erityisen huolestuttavaa on, että jatkossa suden suotuisan suojelutason viitearvot säätäisi asetuksella maa- ja metsätalousministeriö käytännössä poliittisesti. Tämä on vastoin tieteeseen pohjaavaa päätöksentekoa, joka on välttämätöntä luontokadon pysäyttämiseksi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohikoski.

18.06 **Pia Lohikoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen suurpedoilta on korvaamaton rooli luonnon ekosysteemeissä. Julkisessa keskustelussa esiintyvä suurpetovihamielisyys on erittäin surullista luonnonsuojelun kannalta. On totta, että susiin liittyvät uhkakuvat ovat tietyillä alueilla Suomessa realistisempia, ja näihin huoliin on tietysti vastattava. Mutta samaan aikaan on totta, että ei ole olemassa yksiselitteisiä tieteellisiä todisteita siitä, että suurpetojen metsästys lisäisi niiden ihmisarkuutta. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä — Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] Esimerkiksi Euroopan komission selvityksessä todettiin, että susien tappaminen ei ole tehokas keino ennaltaehkäistä susien aiheuttamia vahinkoja. Ymmärryksen lisääminen sekä asianmukaisilla välineillä varautuminen ovat ensisijaisia keinoja, joilla suurpetoihin liittyvät ongelmat tulee ratkaista.

Hallitus aikoo helpottaa suden metsästystä, vaikka susi on Suomessa yhä äärimmäisen uhanalainen laji. Viime keväänä koko Suomessa oli arviolta noin 300 sutta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

18.08 **Jenna Simula ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eihän se ongelma ole se, kuinka monta sutta meillä on Suomessa, vaan ongelma on se, että ne sudet ovat siellä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

lasten kouluteillä. Ongelma on se, että ne sudet ovat siellä niiden lampaitten kimpussa. Ongelma on se, että ne ovat tuolla Kirkkonummella lenkkeilijöiden tiellä. Se ei ole suden etu eikä suomalaisten etu, että suurpedot ovat siellä, missä ihmiset ovat. Ne kuuluvat metsiin, ja jokainen suomalainen kunnioittaa luontoa.

Meille kaikille metsästäjille on äärimmäisen tärkeää, että metsästetään eettisesti sillä tavalla, että ei esimerkiksi metsästetä mitään lajia sukupuuttoon. Kyse ei ole siitä, että haluttaisiin tappaa kaikki suurpedot pois Suomesta, vaan kyse on siitä, että halutaan palauttaa se ihmisarkuus niille eläimille. Esimerkiksi karuhavainnot Joensuussa ihmisten pihoiilla ovat lisääntyneet huomattavasti sen jälkeen, kun karhua ei ole metsästetty.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ingo.

18.09 **Christoffer Ingo r** (vastauspuheenvuoro): Värderade fru talman! Den föräldrade rovdjurslagstiftningen har haft ett bästföredatum som har gått ut för länge sedan. Vi talar om tusentals rivna får och hundratals rivna jakthundar. Landets producenter och jägare har redan länge väntat och efterfrågat stamvårdande jakt, och nu har vi äntligen fått ta emot ett lagförslag i rätt riktning för behandling här i riksdagen.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys tässä muodossa on askel oikeaan suuntaan. Kun kuitenkin keskustelee asiantuntijoiden ja alan ihmisten kanssa, huomaa nopeasti, että ehdotus jättää joitakin ratkaisevia kysymyksiä avoimiksi. Esimerkiksi kysymys suotuisasta kannasta jää avoimeksi varsinkin sudesta ja ilveksestä. Otankin lähtökohdaksi, että eduskunta tarkastelee nyt hallituksen esitystä hyvin tarkkaan, kuulee alan parhaita asiantuntijoita ja tekee tarvittaessa tarvittavat muutokset, joita suomalaiset ovat niin kauan odottaneet.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiuru.

18.10 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tutkitusti metsästys lisää susien ihmispelkoa, se on fakta. Sudet toki kuuluvat luontoon, mutta ne eivät kuulu ihmisten pihoiille, kouluteille, ja siitä on meillä tietoa, että vanhemmat aivan aiheellisesti pelkäävät päästää syrjäisillä alueilla lapsiansa yksin pihoiille, yksin kouluteille, ja nykyään tilanne on se, että ei tarvitse olla niin kovin syrjäinenkään alue. Esimerkiksi Pirkanmaalta, omasta maakunnastani, on havaintoja, joissa sudet ovat lähteneet seuraamaan aikuista ihmistä ja koiraa ihan lähellä asutusta.

Vaalikaudella 2011 ympäristöministeri vastasi täällä muistaakseni suullisella kyselytunnilla, miten suurpetojen kanssa pitää toimia, kun niitä tapaa, ja hän vastasi, että niiden kanssa pitää oppia elämään. Minulle jäi hieman epäselväksi, miten se tapahtuu pikkulasten kanssa lähellä kotipiiriä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

18.11 **Mikko Polvinen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tätä lakiesitystä on odotettu. Maakunnissa, Suomessa, metsästäjien ja maalla asuvien puolesta tätä on odotettu kymmeniä vuosia. Parikymmentä vuotta ainakin siitä on kulunut, kun tätä lakia oltaisiin jo voitu säätää edellisten hallitusten toimesta. Mikään ei ole sitä estänyt, mutta sitä pontta ei eduskunnasta aiemmin ole löytynyt, ja nyt hallitus tuo tämän esityksen — kiitos,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

ministeri Essayah, siitä. Suurpetopolitiikan historia on Suomessa kovin hankala ja haasteellinen, ja toivon nyt, että tämän muutoksen myötä pääsemme kannanhoidolliseen metsästyksen suurpetojen osalta.

Olen toiveikas lain etenemisen suhteen, mutta haluan nostaa yhden asian eli tämän oikeusprosessin, jonka käsittelyssä tullaan käymään läpi valitukset. Laista tehdään pitävä, mutta jos oikeusprosesseissa ei mennä sitä vauhtia kuin Ruotsissa, että laki määrittää kiireellisyyden, niin on mahdollista, että lain toimeenpano siirtyy. [Puhemies koputtaa] Ja kuten tiedämme, hallinto-oikeus aiemmin on tehnyt päätöksen jo aikaisemman lain mukaan, [Puhemies koputtaa] että näillä laeilla ei voida edetä, niin että nyt nämä uudet lait pitäisi saada vauhdikkaasti eteenpäin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eskelinen.

18.12 **Seppo Eskelinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia ministerille ahkeroinnista. Tätä on joku kerta tässä talossa yritetty, ja nyt otetaan askel eteenpäin.

Suurpetotilanne on karannut aivan käsistä. Karhujen osalta sen kertoo nämä luvut: 220 karkotusta vuonna 24, edellisenä vuotena puolet vähemmän, ja sehän johtuu siitä, että Pohjois-Karjalassa vuosina 22—24 ei ole karhua metsästetty ja kanta on kasvanut aivan valtavasti. Ne tulevat, kun se ihmisarkuus uupuu, ja metsästys on se ainut, millä sitten se saadaan.

Ministerille kysymys: Kun tässä on vähän tämän kannanhoidon määrittelyn osalta luottamus kateissa metsästäjillä ja Luonnonvarakeskuksella ja riistanhoitoyhdistyksillä, niin miksi suurpetotyöryhmä ei sitten tähän määrittelyyn — heidän toimeksiannossaan käsitteäkseen se oli — ottanut kantaa? Tämän luottamuksen palauttaminen on tärkeää, jotta me saadaan ne metsästäjät mukaan määrittelemään sitä kantaa sitten vuosittain.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viljanen.

18.13 **Eerikki Viljanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yhdyn täällä lausuttuihin kiitoksiin ministerille asian edistämisestä. Tämä todellakin on askel oikeaan suuntaan.

Mutta aivan yhtä lailla yhdyn edustaja Ingon äsken esittämään näkemykseen, jossa todettiin, että tässä prosessissa valiokunnalle jää vielä täsmentämisen varaa. Valiokunnan pitää työskentelyssään täsmentää ja täydentää tätä esitystä. Huomionarvoista on se, että muutoksia lakiin on valmisteltu pitkään ja esimerkiksi korkeimman oikeuden lausunnossa tähän lakiesitykseen liittyen on todettu, että tämä lakiesitys ei sinällään todennäköisesti vielä mahdollista kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista, ja tältäkin osin tätä lakiesitystä pitää vielä täsmentää, jotta kannanhoidollinen metsästys suden osalta saadaan käyntiin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jukkola.

18.15 **Janne Jukkola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! On tärkeää, että hallitus on tarttunut tähän suurpeto-ongelmaan ja lähtenyt hakemaan tähän ratkaisua. Meistä suurin osa tunnistaa tämän ongelman niin hallituksen kuin opposition riiveissä. Kansalaisten turvallisuus on ensisijainen prioriteetti, ja meillä on vastuu huolehtia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

siitä, että luonnossa liikkuminen ja maaseudulla asuminen on turvallista kaikille, huomioiden myös maaseudun elinkeinot ja kotieläintilojen tuomat huolet.

On kohtuutonta, että suomalaiset joutuvat pelkäämään omalla pihallaan. On kohtuutonta, että lapsia kuljetetaan taksilla kouluun pelon vuoksi, jota villieläimet, kuten sudet ja karhut, aiheuttavat. Meillä on oltava lainsäädäntö, joka vastaa kansalaisten oikeustajua ja turvaa heidän elämänlaatuaan. Tämä lakimuutos ei tarkoita, että susia tai karhuja hävitetään, vaan että kannanhoidollinen metsästys toteutetaan suunnitelmallisesti ja vastuullisesti. [Puhemies koputtaa]

Lakiesitys tullaan käsittelemään huolellisesti maa- ja metsätalousvaliokunnassa [Puhemies koputtaa] kaikkia oleellisia sidosryhmiä kuullen. [Puhemies: Aika on kulunut!] Valiokunnalla on myös valmius linjata viitearvojen kriteereitä mietinnössään, [Puhemies: Vastauspuheenvuoro on minuutin mittainen!] mikäli se asiantuntijakuulemisten ja poliittisen harkinnan perusteella... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

18.16 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että ministeri tuo tämän lakiesityksen tänne käsittelyyn.

Todellakaan täällä ei näköjään haluta edes ymmärtää sitä, mikä valtava vaara näistä suurpedoista on. Enossa oli tässä viime kesänä tilanne, jossa susi meni navettaan sisälle ja söi sieltä ison vasikan ja tappoi sen siinä kaikkien nähden, ja sitten meillä täällä viisastellaan, onko siitä vaaraa ihmisille. Ilomantsissa on ollut lyhyellä aikaa kaksi läheltä piti -tilannetta, jossa pieni koulutyttö oli menettää henkensä. Täällä vain naureskellaan ja viisastellaan, että ei siitä ole vaaraa. Kuinka moni teistä, hyvät vihreät kansanedustajat ja vasemiston kansanedustajat, lähettäisi oman lapsenne koulutielle odottamaan taksia, kun edellisenä iltana pihamaalla on seisonut susi? Ja ne tulevat pihalle tänä päivänä kuin koiralau-ma. Ne eivät ollenkaan mitään pelkää enää, ihmistä.

Tämä on kamalaa, kamalaa itsekeskeistä ajattelua. Susikanta on aivan valtavasti kasvanut. Näkyyhän se täällä Etelä-Suomessa, kun ihmisiä seuraavat ja tulevat pihoihin asumaan. Sutta pitää metsästä, että ihmispelko palaa ja sudet eivät uskalla tulla pihalle. Sama koskee karhuja. Tällä menolla jos jatkamme, niin kuka meistä sitten menee esittämään surunvalittelut perheelle, joka on lapsensa menettänyt? Pitäähän tähän joku inhimillisyyttä olla meilläkin. Me tiedämme, miten tässä käy, elleimme toimi. [Puhemies koputtaa] Toivon ministerille menestystä ja onnea, että tämä menee läpi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

18.17 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitokset myös ministerille erinomaisesta asian hoidosta ja esittelystä.

Kun kansalaiset kokevat, että heitä kuunnellaan ja lainsäädäntö toimii, vähenee myös laiton toiminta, kuten salametsästys. Kannanhoidollinen metsästys on osa vastuullista luonnonvarojen hallintaa. Sen kautta pidetään yllä niin ihmisten kuin eläinten välistä tasapainoa.

Tämän hallituksen toimesta työtä asian eteen tehdään myös EU:ssa. Suurpetojen suoje-lu pohjautuu EU:n luontodirektiiviin sekä kansalliseen lainsäädäntöömme. Näiden mu-kaan ahman, ilveksen, karhun ja suden metsästys on lähtökohtaisesti kielletty, mutta onnis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

tuneen vaikuttamisemme ansiosta on EU:ssa alettu valmistella suden suojeluaseman muuttamista täysin rauhoitetusta lajista suojelluksi lajiksi. Tämä tulee tuomaan turvaa niille alueille, joilla sudet aiheuttavat turvattomuutta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

18.19 **Petri Huru ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kiitän ministeriä tämän lakiesityksen esittelystä.

Nostaisin täällä esiin tämän luonnonsuojelun ja luontokadon, mikä täällä tuli aikaisemmissa puheenvuoroissa esiin. Kuten tiedämme, perinnemaisemat ovat Suomen uhanalaisimpia luontotyyppejä, ja niillä elää jopa neljäsosa uhanalaisimmista lajeista, Kysyisinkin nyt ministeriltä: Kun laidunnus suurpetotilanteen vuoksi on näillä luonnonlaitumilla estynyt, niin parantaako tämä esitys onnistuessaan myös luontokatotilannetta? Eli estämmekö luontokatoa myös tällä esityksellä, kun mahdollistamme jälleen laiduntamisen näillä laituilla? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt meillä alkaa valitettavasti tähän käytettävissä oleva aika loppua. — Elikkä ministerille viimeinen puheenvuoro, ja jos voitte tiivistää kolmeen minuuttiin.

18.20 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kinnari kysyi tästä, mikä on sitten aikataulu suden ja ilveksen osalta. Kannanhoidosuunnitelma on tulossa suden osalta syksyllä ja sitten ilveksen osalta vuoden 26 alussa. Tosiaan, niin kuin tuossa totesin esittelypuheenvuorossa, tämän suden kohdaltahan, jos asiat tuolla EU-parlamentissa etenevät ja neuvoston puolella, silloin pääsemme hyvin nopeasti myöskin siinä lainsäädännöllisesti eteenpäin. No sitten on tietysti huomioitava, että näissä lajeissa on tämä niin sanottu kuusivuotistarkastelu, ja nyt tämä tuleva kesähän on siltä osin myöskin tärkeä, että nyt tehdään sitten tämä tarkastelu näitten suurpetojen osalta.

No, edustaja Oinas-Panuma nosti esille tämän korkeimman hallinto-oikeuden huomion, että sitä ei oltaisi huomioitu. Nimenomaisesti tätä on lausuntokierroksen jälkeen muutettu siltä osin kuin mitä korkein hallinto-oikeus otti esille, mutta samalla edustaja Viljaselle: korkeimman hallinto-oikeuden lausunnossa oli selkeästi — jos sen lukee, niin huomaa — sellainen väärinymmärrys, että on kuviteltu, että me teemme sellaisen lainsäädännön, jossa on yksi päämäärä kaikelle metsästykselle, ja näinhän ei ole, vaan nimenomaisesti tämä päämäärä määritellään alueellisesti.

Vielä sitten Oinas-Panuma nosti esille tämän, miksi on tehty tämä vertailu siihen, että jos muutosta ei tapahtuisi. No, yleensäkin lainsäädännössä tulee tehdä vertailu siihen nähden, mikä olisi tilanne, jos ei tehtäisi tätä lakimuutosta. Eli sillä on nimenomaisesti pyritty kuvaamaan, että jos me nyt jatkamme tätä rataa, mitä tällä hetkellä, niin mitä meillä on sitten edessä. Se ei tarkoita ollenkaan epäluottamusta siihen, etteikö tämä laki mene eteenpäin ja etteivätkö tapahdu nämä muutokset, vaan juuri sitä, että ihmiset ymmärtäisivät, mitä siitä seuraa, jos mitään ei tehdä.

No sitten vielä edustajat Elo ja Lohikoski nostivat esille... Ensinnäkään tämä ei ole luontodirektiivin vastainen. Nyt tässä nostetaan nimenomaan tämä direktiivi kokonaisuudessaan esille, elikkä taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaatimukset otetaan nyt huomioon. Niitä ei ole aiemmin vastaavalla tavalla tuotu esille. Toisaalta myöskin sitten tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

suotuisan suojelutason viitearvohan nimenomaisestikin sitten takaa sen, että laji ei kuole sukupuuttoon. Esimerkiksi Saksan vihreä maatalousministeri nimenomaan perusteli Saksan myönteistä kantaa tähän muutokseen sosiaalisella hyväksyttävyydellä. Täällä oli erittäin hyviä puheenvuoroja useilta edustajilta liittyen siihen, että nimenomaan näillä muutoksilla varmistetaan se, että meillä se sosiaalinen hyväksyttävyys säilyy ja loppupeleissä se vahvistaa näitten suurpetojen suojelua. Toisaalta edustaja Huru sanoi hyvin, että tässähän on vielä myöskin se mahdollisuus, että tähän luonnon diversiteettiinkin tällä saadaan silloin parannuksia. [Petri Huru: Juuri näin! — Krista Mikkosen välihuuto — Petri Huru: Vähennetään luontokatoa!]

Täällä myöskin edustaja Eskelinen nosti esille tämän viitearvon määrittelyn. Siitä löytyy tuosta hallituksen esityksen selvityksestä aika hyvät, tarkatkin selvitykset, miten se tehdään, mutta voimme jatkaa näistä vielä sitten keskustelua varsinaisten puheenvuorojen aikana.

Edustajat Jukkola, Hoskonen, Hänninen, erittäin hyviä huomioita lain tarpeellisuudesta. Tuntuu, että olemme tästä kyllä kohtuullisen yksimielisiä, että näitä muutoksia tähän petopoliittikkaan tarvitaan ja ne parhaimmillaan oikein tehtynä nimenomaisesti varmistavat ja vahvistavat sen, että meidän Suomen upeiden suurpetojen suojelu säilyy mutta se tehdään sillä tavalla, joka huomioi myöskin nämä taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaatimukset ja sosiaalisen hyväksyttävyyden tässä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tämä lienee meidän kaikkien yhteinen päämäärä. [Petri Huru: Juuri näin! — Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!] — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 18.24.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 19.51.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 7 käsittelyä. Keskustelu jatkuu. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

19.52 **Vesa Kallio kesk:** Kiitos, rouva puhemies! Tämän metsästyslain käsittelystä tuli jostain syystä mieleen vanha piirrossarja Elmeristä ja Repe Sorsasta, mutta koetetaan nyt pysyä asiassa. — Siis sanoin näin itselleni.

Suomessa on toimijoita, jotka haluavat kieltää suurpetojen metsästyksen. Nämä toimijat tulevat myös jatkossa valittamaan kaikista myönnetyistä suurpetojen kaatoluvista. Hallituksen esitys metsästyslain muuttamiseksi ei ole estämässä näiden valitusten menestymistä oikeuskäsittelyssä. Lakiesitys ei asiantuntija-arvioiden mukaan mahdollista suden eikä ilveksen kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista. [Tuomas Kettunen: Ohhoh!] Hallituksen esitys on laadittu siten, että myös karhun kannanhoidollisen metsästyksen poikkeusluvut todennäköisesti kaatuvat niistä tehtävien valitusten myötä. Kaikista suurpetojen kaatoluvista tehdyistä valituksista päätökset saadaan todennäköisesti vasta loppuvuodesta 2026. Samalla suurpetojen aiheuttamat ongelmat kasvavat nopeasti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Arvoisa puhemies! Oleellista on vain se, mitä maa- ja metsätalousministeriön ja ministerin lakiesityksessä tosiasiallisesti lukee. Korkeimman hallinto-oikeuden lausunnossa hallituksen esityksestä korostuvat kannanhoidollisen metsästyksen sallitun päämäärän määrittämisen lisäksi alueellisen kannanhoidollisen tarpeen määrittämisen periaatteet ja reunaehdot sekä suotuisan suojelutason turvaavan viitearvon määrittämisen periaate. Korkeimman hallinto-oikeuden tekemissä päätöksissä on nähty, että oikeuslaitos ei huomioi lain perusteluja tai kannanhoitosuunnitelmien kirjauksia, koska niillä ei nykyisellään ole oikeudellisia vaikutuksia.

Tähän tarvitaan parempi lakimuutos, joka mahdollistaa paremmat päätökset. Nämä vaatimukset eivät täyty yhden pykälän muotoilulla, vaan lakiin tulee sisällyttää uusia pykälä — kiitos eräille edustajille hallituspuolueista, jotka tähän suuntaan jo täällä viittasivat. Jotta kannanhoidollisen metsästyksen poikkeusluvut kestävät oikeuskäsittelyissä, tulee niitä ohjaavien oikeusohjeiden olla yksiselitteisiä ja tarkkarajaisia. Tämä ei toteudu tällä hallituksen esityksellä. Lakiesityksessä on annettava selkeästi perusteet suden suotuisan viitearvon, kannanhoitoalueiden ja kannanhoitosuunnitelmien laatimisen määrittämiseen.

Arvoisa puhemies! Metsästystä ja sitä kautta kansalaisten turvallisuutta ja oikeuksia edustavien järjestöjen mukaan lakiesitystä tulee täydentää seuraavilla kirjauksilla:

Laissa tulee määritellä kannanhoitosuunnitelmien juridinen asema.

Laissa tulee huomioida kannanhoidolliseen metsästyksen liittyvät sosioekonomiset perusteet Bernin sopimuksen mahdollistamalla tavalla. Sosioekonomiset perusteet tarkoittavat, että suurpetojen poistamisen lupia käsiteltäessä myös ihmiset, heidän turvallisuutensa ja mahdollisuus elinkeinon ja metsästyksen harjoittamiseen huomioidaan lupapäätöksiä tehtäessä.

Lakiin tulee tehdä oma pykälä suurpetojen viitearvojen määrittelylle. Tämän pykälän pohjalta maa- ja metsätalousministeriön tulee antaa viitearvoa koskeva asetus. Suurpetojen viitearvojen määrittely tarkoittaa periaatetta, jonka perusteella maa- ja metsätalousministeriö asettaa suurpetolajin kannan suotuisan suojelutason määrittelylle numeerisen arvon. Tämä on välttämätöntä, jotta suden kannanhoidollinen metsästys on mahdollista.

Lisäksi suurpetojen poistamisen ja kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupia koskevat valitukset tulee käsitellä kiireellisinä kolmen viikon kuluessa valituksen antamisesta. Esimerkiksi Ruotsissa tällainen menettely on jo tällä hetkellä.

Arvoisa puhemies! Mikäli ministeriö luottaa siihen, että suden kannanhoidollinen metsästys tulee kuntoon EU:n luontodirektiivin liitesiirolla, on tälle luottamukselle vaikea löytää pohjaa. Ruotsissa suden suotuisan suojelun taso ollaan laskemassa 170 yksilön, mikä lasketaan syksyllä. Suomessa on Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion mukaan noin 300 sutta kevättalvella. Vertailukelpoinen arvio: Suomessa on siten lähemmäksi 500 yksilöä. Silti ministeriö perustelee lakiesityksessä, että Suomen susikanta on riittämätön susien geneettisen elinvoiman varmistamiseksi. Geenivirtojen kannalta Ruotsi on eristäytynyt alue yhdessä Norjan kanssa. Meillä on pitkä itäraja, jonka yli tulee Suomeen kymmeniä susia vuosittain.

Arvoisa puhemies! Mikäli riittäviä muutoksia ei saada nyt tehtyä, tulee hallituksen sitoutua metsästyslain avaamiseen uudelleen ja käsittelyyn eduskunnassa tämän vuoden syksyllä. Muussa tapauksessa suden mahdollisen EU-liitesiiiron edellyttämiä muutoksia ei saada tehtyä lakiin riittävän nopeasti. Tämä tulee kirjata maa- ja metsätalousministeriön lainsäädäntösuunnitelmaan pikaisesti. Samassa yhteydessä on syytä pohtia, onko tarpeen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

rajata erilaisten järjestöjen valitusmahdollisuuksia, kuten on tehty muun muassa rakentamislain yhteydessä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

19.56 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys, jolla halutaan mahdollistaa suurpetojen kannanhoidollinen metsästys. On tärkeää tarkastella huolella, mitä tämä lakimuutos tarkoittaa luonnon monimuotoisuudelle ja suurpetojen suojelulle.

Hallituksen esitys metsästyslain 41 §:n muuttamiseksi antaa maa- ja metsätalousministeriölle laajat valtuudet säätää asetuksella suurpetojen metsästyksen annettavien poikkeuslupien päämäärästä ja alueesta sekä suotuisan suojelutason viitearvoista. Näiden muutosten seurauksena ministeriö voisi määrittää suurpetojen suotuisan suojelutason viitearvot käytännössä poliittisesti. Tämä on luonnonsuojelun periaatteiden vastaista.

Tämä esitys on ongelmallinen etenkin erittäin uhanalaisen suden suojelun kannalta. Susikanta ei ole Suomessa suotuisalla suojelun tasolla. Luonnonvarakeskuksen laaja selvitys vuosina 2020—2022 arvioi, että elinvoimainen susikanta olisi vähimmillään noin 500 yksilöä. Vuonna 2024 susia arvioitiin olevan Suomessa noin 300 yksilöä.

Hyvä päätöksenteko perustuu tutkittuun tietoon. Jos annamme ministeriölle vallan määrittää suojelutason viitearvot, avamme oven poliittiselle harkinnalle tilanteissa, joissa luonnon monimuotoisuuden suojele vaatisi faktapohjaista, tieteeseen perustuvaa päätöksentekoa. Tämä ei ole EU:n luontodirektiivin hengen mukaista.

Arvoisa puhemies! Kannanhoidollinen metsästys, jota nyt pyritään helpottamaan, ei ole suden kannalta oikea keino hallita konflikteja. Edelliset kannanhoidollisen metsästyksen kokeilut johtivat susikannan romahtamiseen ja salametsästyksen lisääntymiseen. Meillä on toimiva järjestelmä vahinkojen korvaamiseksi, ja nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa vahinkoperusteiset poikkeusluvut, joiden saamista on myös helpotettu. Ei ole perusteltua avata ovea laajamittaiselle metsästykselle, kun tiedämme, että susikanta ei ole suotuisalla suojelutasolla.

Luontodirektiivi edellyttää ensisijaisesti luonnon monimuotoisuuden suojele. Taloudelliset ja sosiaaliset seikat voivat täydentää mutta eivät syrjäytä tätä päämäärää. Hallituksen esitys pyrkii luomaan tilaa juuri näiden muiden seikkojen korostamiselle, vaikka niiden painottaminen lupaharkinnassa on ristiriidassa luontodirektiivin tarkoituksen kanssa.

Arvoisa puhemies! Sudella, kuten muillakin suurpedoilla, on tärkeä roolinsa ekosysteemien huipulla. Ne estävät muita nisäkäskantoja kasvamasta liian suuriksi ja pitävät yllä saalislajien kantojen elinvoimaisuutta. Ihmisen ei pitäisi horjuttaa lajien muodostamien monimutkaisten ekosysteemien tasapainoa, sillä seuraukset voivat olla arvaamattomia ja peruuttamattomia. Luonnonvarakeskuksen mukaan yksi suurimmista syistä Lounais-Suomen susikannan kasvuun on valkohäntäpeurojen lisääntynyt määrä. Tähän on vaikuttanut niiden talviruokinta, joka olisi perusteltua lopettaa kantojen hillitsemiseksi.

Tappaminen toimii huonosti petovahinkojen ehkäisyssä. Useissa tutkimuksissa on todettu, että kotieläinvahinkojen määrä voi jopa kasvaa metsästyksen seurauksena. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että susien laumadynamiikka häiriintyy ja ravinnonhankinta vaikeutuu.

Arvoisa puhemies! Ymmärrän ihmisten huolia ja pelkoja, mutta niitä ei pidä lietsoa. Sen sijaan tärkeintä on löytää kestävä ratkaisu ihmisen ja suden rinnakkaiseloon. Sitä varten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

tarvitsemme tutkimusta ja tutkittuun tietoon perustuvaa viestintää sekä tiivistä, avointa vuorovaikutusta tutkijoiden, eri sidosryhmien ja susista huolestuneiden kansalaisten välillä.

Arvoisa puhemies! Vielä kiinnitän huomiota tämän hallituksen esityksen valmisteluprosessiin. Tätä esitystä ei ole valmisteltu hyvän hallintotavan mukaisesti. [Perussuomalaisen ryhmästä: Ohhoh!] Luonnonsuojelujärjestöt eivät ole olleet mukana esitystä valmistellessa suurpetotyöryhmässä, vaan siellä ovat olleet edustettuina pääosina metsästystä ajavat tahot. Tämä on valitettavaa, sillä tällainen valmistelu ei johda tasapainoiseen ja eri näkökulmia aidosti huomioivaan lainsäädäntöön. Esityksen käsittelyä leimaa myös kiireen tuntu. Kiireellisesti käsiteltävien esitysten aikataulusta johtuen lausuntoaika oli tavanomaista lyhyempi, kolme viikkoa. Eduskuntakäsittelylle on varattu aikaa muutama viikko.

Vihreiden kanta on, että tätä hallituksen esitystä ei pidä viedä eteenpäin, koska se on vakavassa periaatteellisessa ristiriidassa Suomen luontotavoitteiden ja velvoitteiden kanssa. Tämän esityksen edistämisen sijaan tulisi käynnistää valmistelu suurpetojen suojelun siirtämiseksi maa- ja metsätalousministeriöstä ympäristöministeriöön, koska kyse on luonnonsuojelusta ja luonnon monimuotoisuuden vaalimisesta eikä riistanhoidosta. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Siellä oli kaksi henkilöä, Strandman ja Rasinkangas, ja sitten otetaan vielä Kettunen. Nämä kolme, mutta sitten jatketaan. — Strandman.

20.02 **Jaana Strandman ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on välttämätöntä suomalaisen maaseudun elinvoiman ja ihmisten turvallisuuden kannalta sekä suurpetojen ihmisarkuuden säilyttämiseksi.

Sudet, karhut ja ilvekset kuuluvat Suomen luontoon, mutta on tunnustettava tosiasiat suurpetokantojen lisääntymisestä. Niille ei löydy luontomme ravintoketjussa saalistajaa, joten ihmisen on puututtava niiden määrään. Metsästäjät pitävät suurpetokannat hallinnassa, kun heille tässä salissa saadaan lainmukaiset oikeudet. Tämä lakiesitys on kannatettava, ja se on nyt saatava valiokunnassa pikaisesti eteenpäin, jotta elokuussa 2025 voidaan aloittaa karhunmetsästys ja myöhemmin suden ja ilveksen metsästys.

Kysyn ministeriltä: kuinka näihin mahdollisiin valituksiin reagoidaan tämän lain puitteissa? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, vastauspuheenvuoro, ja sitten vielä Kettunen.

20.03 **Merja Rasinkangas ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos hallitukselle ja ministerille, että tämä petoasia on vihdoinkin edistymässä.

Monet lammas- ja porotilalliset ja karjatilalliset ovat elinkeinonsa kanssa erittäin huolissaan nykyisestä suurpetojen suojelutasosta. Perheet ovat peloissaan lastensa puolesta, lemmikkien menetykset tuottavat suurta surua. Kannanhoidollinen metsästys ei tarkoita sitä, että suurpedot tulisi hävittää kokonaan, vaan kannanhoidollisella metsästyksellä halutaan turvata se, että sudet ja karhut välttelevät ihmistä eivätkä tunkeudu pihuille ja lenkkipoluille. Tätä esitystä on helppo kannattaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja Kettunen.

20.04 **Tuomas Kettunen kesk** (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu rouva puhemies! Ihan ensimmäiseksi täytyy kiittää, että ministeri Essayah on kuuntelemassa myös vielä illalla tätä lähetekeskustelua tärkeän lain osalta.

Otin vastauspuheenvuoron, kun edustaja Elo tuossa toi esille, että tätä lakia on valmisteltu kiireellä. Näinhän tätä kyllä on tehty. Ja mitä tulee tähän lausuntoaikaan, niin se on ollut normaalia lyhyempi, mutta siitäkin huolimatta näitä lausuntoja annettiin määräaikaan mennessä yli 200, mikä kertoo aiheen vakavuudesta.

Mutta kysyn nyt ministeri Essayahilta: Milloin oikeasti suurpetojen kannanhoidollinen metsästys voi alkaa Suomessa? Alkaako suden kannanhoidollinen metsästys tällä lainsäädännöllä tämän vuoden syksyllä? Kysyn myös siksi, että on myös annettu ymmärtää, että tämä esitys ehkä hieman parantaa tätä nykytilaa mutta ei tuo varmuutta suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiseen. Sen vuoksi tämä kysymys on hyvin validi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten mennään puhujalistan. Edustaja Hänninen.

20.05 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, kunnioitettu puhemies! Turvallisuus on yksi yhteiskunnan tärkeimmistä asioista. Se tarkoittaa turvaa kotona, koulutiellä ja luonnossa. Nyt käsitellyssä oleva lakiesitys vastaa tilanteeseen, jossa tämä turvallisuus on monella alueella horjunut, ei vain tunteena vaan myös arjen huolena.

Arvoisa rouva puhemies! Sudet ja karhut liikkuvat yhä useammin lähellä ihmisasumusta. Tämä on aiheuttanut paljon pelkoa ja jopa rajoittanut ulkoilua. Meidän poliitikkojen tärkein tehtävä on varmistaa ihmisten turvallinen arki. Siksi hallitus tuo nyt eduskuntaan lakiesityksen, joka mahdollistaa kannanhoidollisen metsästyksen selkeämmin ja suunnitellusti. Esityksessä otetaan huomioon paikalliset olosuhteet, elinkeinot ja ihmisten arjen turvallisuus. Kyse ei ole suurpetojen hävittämisestä vaan hallitusta ja järkevästä kannanhoidosta.

Arvoisa rouva puhemies! Hyväksyttävä ja oikeudenmukainen suurpetopolitiikka lisää myös eläinten suojaa. Kun kansalaiset kokevat, että heitä aidosti kuunnellaan ja lainsäädäntö toimii, vähenee myös laitton toiminta, kuten salametsästys. Kannanhoidollinen metsästys on osa vastuullista luonnonvarojen hallintaa. Sen kautta pidetään yllä ihmisten ja eläinten välistä tasapainoa. Tämän hallituksen toimesta työtä asian eteen tehdään myös EU:ssa. Suurpetojen suojelu pohjautuu EU:n luontodirektiiviin sekä kansalliseen lainsäädäntöömme. Näiden mukaan ahman, ilveksen, karhun ja suden metsästys on lähtökohtaisesti kielletty, mutta onnistuneen vaikuttamisemme ansiosta on EU:ssa alettu valmistella suden suojeluaseman muuttamista täysin rauhoitetusta lajista suojelluksi lajiksi. Tämä tulee tuomaan turvaa niille alueille, joilla sudet aiheuttavat turvattomuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä yhdistyvät tutkimus, kokemus ja selkeä poliittinen tahto. On korkea aika päivittää suurpetopolitiikka vastaamaan nykypäivän todellisuutta. Kannatan lakiesitystä ja pidän sitä tärkeänä osana turvallisemman arjen rakentamista. — Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Oinas-Panuma.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

20.08 **Olga Oinas-Panuma kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Ilmoittaudun vapaaehtoiseksi kannanhoidolliseen susipassiin, jos siihen lupa herkiää ja tämä laki etenee.

Me ollaan vihdoinkin saatu käsiimme kauan odotettu ja kovasti odotettu kannanhoidollisen metsästyksen esitys. Toivon todella, että hallitus onnistuu tässä tavoitteessaan. Kannanhoidollista metsästystä on koetettu saada toimimaan jo pitkään. Toimia on tehty aiemminkin kausilla, ja viime kaudella on muun muassa hyväksytty lausumat, jotka velvoittavat jatkamaan lainvalmistelua kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiseksi. Se on nyt sitten konkretisoitunut. Myös nykyisen hallitusohjelman kirjaukset ovat tässä suhteessa hyvät.

Valitettavasti tämä lakiesitys tosin ei tämmöisenään todennäköisesti tule mahdollistamaan tätä kannanhoidollista metsästystä riittävästi. Täällä salissa on tänään mainittu useamman kerran näistä puutteista. Maa- ja metsätalousvaliokunnan kantahan tässä asiassa nähdäkseni on aika selvä, mutta toivon, että se tulee näkymään myös valiokuntakäsittelyssä ja konkretisoituu pykälämuutoksiksi lakiin, koska mikäli tämä esitys tämmöisenään etenee, niin todennäköisesti se menee törmäyskurssille EU-lainsäädännön kanssa ja aiheuttaa todennäköisesti valituskierteen ainakin suden ja ilveksen kohdalla. [Tuomas Kettunen: Ohhoh!] Ja tähän meidän pitäisi pystyä ehdottomasti välttämään.

Jo aiemmin lausuttuja puutteita ei ole valitettavasti korjattu tässä lakiesityksessä. Esimerkiksi KHO:n, Metsästäjäliiton ja MTK:n kriittisiä lausuntoja ei ole riittävästi huomioitu. Kysymys kuuluu: miksi? Nyt tarvitaan johtajuutta ja voimakasta poliittista ohjausta, mikäli tämä laki halutaan maaliin, ja kyllähän tämä halutaan. Esimerkiksi Metsästäjäliitto on ulostuloissaan esittänyt erittäin hyviä tarkennuksia. Mallia pitäisi ottaa Ruotsin suunnasta.

Näen itse, että tärkeitä, huomioitavia asioita on useampia, mutta mainitsen niistä neljä. Ensinnäkin kannanhoitosuunnitelmien juridisen aseman määrittely: suunnitelma tarvitsee juridisen statuksen, jotta sillä olisi merkitystä. Toisena, sosioekonomisten seikkojen huomioiminen pitäisi kirjata lakiin. Silloin myös elinkeinon ja metsästyksen harjoituksen merkitys huomioidaan lupia myönnettäessä. Kolmantena, viitearvojen määrittelylle pitää saada oma pykälä, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö antaa viitearvoa koskevan asetuksen. Ja neljäntenä, suurpetojen poistamisen ja kannanhoidollisen metsästyksen poikkeusluvista tehdyt valitukset pitää käsitellä kiireisesti kolmessa viikossa, samoin kuin tehdään Ruotsissa. On hyvä, että suden suojelustatusta on tuolla EU:ssa tarkasteltu, mutta me ei voida tuudittautua ainoastaan siihen, vaan tarvitaan myös kansallista lainsäädäntöä.

Arvoisa puhemies! Suurpeto kuuluu totta kai Suomen luontoon, mutta tällä hetkellä meidän suurpetotilanne on erittäin hankala ja kestämaton, ja kannat ovat nousussa. Susireviirit ovat lisääntyneet, ja itärajalta susia tulee Suomeen entistä enemmän, koska todennäköisesti sitä kantaa ei siellä toisella puolella hoideta sillä tavalla kuin ennen. Tällä on todennäköisesti vaikutusta myös geenien puhtauteen. Pohjoisessakin petoeläimet pääsevät hyvin näppärästi Suomen puolelle.

Kasvaneet petokannat koettelevat erityisesti porotaloutta ja lammastaloutta. Täytyy muistaa, että poronhoito on Suomen vanhin elinkeino ja poronhoitoalue kattaa 36 prosenttia Suomen pinta-alasta. Poronhoitoalueillahan petoja saa jo nykyisellään poikkeusluvilla kaataa, kun kriteerit täyttyvät, mutta sillä, että tämä kannanhoidollinen metsästyksesi saataisiin muuallekin päin Suomea, olisi varmasti positiivista vaikutusta etenkin poronhoitoalueen eteläosiin, näin ensisijaisesti. Sillä voitaisiin myös vähentää porovahinkoja, joita tällä hetkellä tulee valitettavan paljon meidän epäonnistuneen petopolitiikan seurauksena.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Siinä on kyse nimenomaan korvauksista, ei toimeentulosta, joten elinkeinon kannalta tämä olisi äärimmäisen tärkeää saada etenemään.

Voimakas petokantojen kasvu vaikuttaa myös luonnon monimuotoisuuteen, niin kuin täällä on puhuttu. Poro esimerkiksi tutkitusti estää lämpenevässä ilmastossa pensittymistä, pelastaa lajeja ja viilentää ilmastoa. Tärkeää monimuotoisuustyötä tekevät myös lampaat, jotka hoitavat meidän perinnemaisemia eli perinnebiotooppeja, ja yhä useampi lammas joutuu nykyisellään pedon suuhun. Vaikutus elinkeinon, jalostukseen ja yksittäisiin lammastiloihin on ollut surullinen, etenkin kun otetaan huomioon, minkälaiseen tilaan meidän lammastalous on jo muutenkin ajettu.

Kasvaneet petokannat vaikeuttavat myös metsäpeuran suojelua. Kyllä kysymys kuuluu myös siitä, mitä tapahtuu esimerkiksi naalin suhteen sikäli, mikäli nämä petomäärät lisääntyvät tuolla pohjoisessa — ja sitä kautta ketut, jotka valtaavat naalien elintilaa.

On mukavaa, että petopolitiikka on alkanut kiinnostaa näin laajasti. Meille pedot ovat olleet kyllä arkea jo kauan, mutta on hienoa, että silmät tuntuvat avautuneen laajemmin yhteiskunnassa, vaikka se useamman metsästyskoiran hengen vaati — ja sen yhden ponin Saksassa.

Arvoisa puhemies! Toivon todella, että nyt löytyy poliittinen johtajuus ja halun lisäksi kyky lunastaa lupaukset suurpetojen kannanhoidollisesta metsästyksestä. Teillä on, arvoisa hallitus, tähän aivan mainio hallituspohja, hyvät kirjaukset, joten toivottavasti käytätte niitä hyväksi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, poissa. — Edustaja Strandman.

20.14 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Olen metsästäjänä valmiina karhunkaatoon elokuun 20. päivä tätä kuluvaan vuotta eli jo neljän kuukauden kuluttua. Tämä vihdoin käsitellyssä oleva hallituksen esitys eduskunnalle metsästyslain muuttamisesta on erittäin tärkeä ja hyvä. Esityksessä on kyse lain muuttamisesta siten, että sillä pyritään helpottamaan suurpetojen kannanhoidollista metsästystä.

EU-tuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut ovat estäneet aiemmin käytössä olleet poikkeusluvut kannanhoidolliseen metsästykseseen, koska hyväksyttävää päämäärää ei ole kyetty osoittamaan riittävän täsmällisesti. Lakimuutoksen tavoitteena on vahvistaa lainsäädäntöä siten, että kannanhoidollinen metsästys voisi jälleen alkaa. Keskeisin muutos on, että metsästyslakiin lisätään mahdollisuus ottaa lupaharkinnassa huomioon hoitosuunnitelmat ja niissä asetetut päämäärät alueellisesti. Maa- ja metsätalousministeriölle annetaan valtuus määritellä nämä päämäärät asetuksella.

Me perussuomalaiset olemme johdonmukaisesti edistäneet sitä, että suurpetokantoja hallitaan suunnitelmallisesti ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Olemme myös tuoneet vahvasti esille kasvaneiden suurpetokantojen aiheuttamia ongelmia ja vahinkoja, joita ovat muun muassa susien tappamat metsästyskoirat, kotieläimet ja lammastilallisten elinkeinotoiminnan menetykset sekä pikkuoppilaiden koulumatkojen turvattomuus. Me perussuomalaiset vaadimme, että kaatolupia myönnetään riittävästi ja päätöksenteossa kuullaan aidosti alueen ihmisiä, ei ainoastaan kaupunkikeskuksista käsin. Suomi on laaja maa, ja siksi myös suurpetopolitiikan on oltava paikallisiin olosuhteisiin sopivaa, ei EU:n vaan suomalaisten ehdoilla. Kasvavat petokannat aiheuttavat huolta etenkin maaseudulla. Ihmisten pelkoja ei saa vähätellä. Kannanhoidollinen metsästys on vastuullista luonnonvaro-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

jen hallintaa. Monilla alueilla sosiaalinen kantokyky on jo ylittynyt ja pitkään on jatkunut tilanne, jossa kansallista lainsäädäntöä ei ole saatu muutettua suurpetojen metsästyksen mahdollistamiseksi. Tämä on nakertanut monien uskoa järjestelmään ja viranomaisten kykyyn suojella kansalaisia susi- ja petovahingoilta.

Arvoisa rouva puhemies! Suurpetopoliitikassa tarvitsemme maalaisjärkeä ja vastuuta. Suojelemisen rinnalla on uskallettava hallita kantoja ihmisten, elinkeinojen ja koko maaseudun elinvoiman puolesta. Metsästäjät odottavat nyt, että tämä asia saadaan hoidettua. Karhukanta kasvaa voimakkaasti. Nyt on varmistettava, että tehdään kaikki sen varmistamiseksi, että suurpetojen metsästys saadaan alkuun erityisesti karhun osalta elokuussa 2025. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vornanen poissa. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

20.17 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministerille hyvästä esityksestä. Käsittelemme hallituksen esitystä metsästyslain muuttamisesta. Esityksellä pyritään helpottamaan suurpetojen kannanhoidollista metsästystä suden, karhun ja ilveksen osalta.

Suomessa ei ole loputtomasti tilaa petokantojen kasvulle. Kun sudet ja karhut lähestyvät asuinalueita ja ihmisiä, ne muodostavat turvallisuusuhan. Pedot eivät kuulu pihoille, joten niiden on opittava jälleen välttelemään ihmisiä, ja se tapahtuu kannanhoidollisen metsästyksen avulla. Kyse ei ole siitä, että suurpedot tulisi hävittää kokonaan, vaan siitä, että kannat saadaan hallintaan.

Arvoisa rouva puhemies! Petopoliitikassa on aivan liian pitkään menty suojele edellä. Ongelmat petoalueilla ovat valtavat. Poronhoitoalueella vahinkoja tulee enenevässä määrin ja pedot ovat ajautuneet jopa poroaitauksiin tappaen poroja. Myös vasomassa olleiden porojen vasahävikki on suuri vasojen joutuessa petojen suuhun. Mielestäni tässäkin asiassa kannanhoidollinen metsästys tulisi enemmän nähdä ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä ja huoltovarmuuden kannalta tärkeänä kuin suorastaan antaa petojen tehdä vahinkoja, jotka sitten aiheuttavat yhteiskunnalle turhia taloudellisia haittoja ja kustannuksia.

Metsästäjien rakkaat koirat ovat joutuneet suurpetojen uhriksi. Suurpedot ovat pihapiireissä tappaneet myös kotieläimiä ja lemmikkejä. Olemme saaneet lukea myös lohduttomia uutisia raadelluista lammaskattraista. Vuosittain puhutaan sadoista eläimistä.

Eilen katsottuani myöhäisuutiset en voinut kuin hämmästellä. Nyt ollaan jo kehitelty karhuturvallisia jäteastioita. Tähänkö on tultu, että ihmisten tulee suojautua karhuilta kotipihoillaan? On käsittämätöntä, että valtio käyttää miljoonia euroja veronmaksajien varoja vahingonkorvauksiin porotaloudelle ja kotieläinkorvauksiin, kun asia voitaisiin pitkälti korjata metsästyksen avulla.

Arvoisa rouva puhemies! Lausuntopalautteessa tärkeimpien tahojen osalta on suhtauduttu lain tavoitteisiin hyvin, mutta myös esitetty huoli lain riittävydestä. Nämä lausuntopalautteen huomiot on otettava tosissaan, ja eduskuntakäsittelyssä tulee varmistaa, että suurpetojen metsästys saadaan alkamaan jo tämän vuoden, 2025, syksyllä.

Petopoliitikka on ollut retuperällä jo pitkään, ja on hienoa, että vihdoinkin on vastuullinen hallitus, joka tekee kaikkensa leväperäisen petopoliitiikan korjaamiseksi. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki poissa. — Edustaja Simula.

20.20 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Silloin kun luonnonsuojelua tehdään sillä tavalla kuin suurpetojen suhteen on tehty, niin se tekee hallaa luonnonsuojelulle ja sen hyväksyttävyydelle eli ylipäänsä luonnonsuojelulle itselleen. Se on oppitunti, mikä on valitettavasti monilta luonnonsuojelijoilta jäänyt käymättä. He eivät ole edelleenkään ymmärtäneet sitä, että tämä suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on äärimmäisen tärkeää sen eteen, että meillä ei petovihaakaan Suomessa olisi.

Olen jo pidemmän aikaa ollut huolissani karhun osalta siitä, käykö karhulle samalla tavalla kuin sudelle, eli on sitten tätä vihaa ja hyvin aggressiivista asennoitumista sitä itse eläintä kohtaan, kun vikahan on meissä ihmisissä. Vuosikausia on kyllä keskusteltu täällä salissa siitä, että suurpetoja täytyy voida metsästä, mutta toimia sen eteen ei ole tehty. Nyt tehdään, ja hallitus tekee kaiken sen eteen, että saavutetaan se yhteinen päämäärä: että suurpetojahdit saadaan käyntiin. Se koskee niin sutta, karhua kuin ilvestä, ihan niitä kaikkia. Keskustelu vain totta kai ymmärrettävästi on pyörinyt sen suden ympärillä, koska sudenmetsästys on niin pitkään ollut jäissä, ja se sama tilanne ei todellakaan saa käydä karhulle.

Kuten aiemmissa puheenvuoroissa on tuotu esille, se karhutilannehan on täysin kestämatön. Romania on äärimmäisen hyvä, järkyttävä esimerkki siitä, mitä voi tapahtua, jos karhunmetsästys kielletään. Sen jälkeen ihmisiä on raadeltu karhujen toimesta, ihmisiä on kuollut näihin karhuhyökkäyksiin, ja ei me tällaista haluta Suomeen, joten pidän vähän huolestuttavanakin sitä kehitystä, että sosiaalisessa mediassa on jopa naureskeltu hellyttävillä karhuille, jotka pyörivät ihmisten pihoissa ja pyrkivät paljuun, jossa edellisenä päivänä ovat ihmiset kylpeneet. Ei se ole suurpedolta sellaista käytöstä, mitä toivoisi.

Viime kaudella epäiltiin ja sanottiin, että EU-suunta ei voi muuttua, että ei siihen voi vaikuttaa. EU-vaikuttamistyötä on tehty, ja siellä asiat etenevät, mutta hallitus ei ole mennyt missään vaiheessa EU:n taakse, vaan me tuomme näitä kansallisia toimia. Ja kuten sanottu, käymme tämän esityksen valiokunnassa huolellisesti lävitse ja asiantuntijoita kuulemme, ja hallitus todellakin tekee kaikkensa sen eteen, että ne suurpetojahdit saadaan käyntiin. Ei tänne kukaan huvin vuoksi tuo näitä hallituksen esityksiä, vaan kyllä se todellinen tahtotila on se, että se myös näyttäytyy sitten ja menee konkretiaan, niin että nähdään, että nyt saadaan sitten lupia ja ne kestävät ne valitukset. Se on yhteinen tahtotila, ja sitä kohti mennään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kangas.

20.23 Antti Kangas ps: Arvoisa puhemies! Käsittelemme tänään hallituksen esitystä 21/2025, jonka tavoitteena on mahdollistaa suurpetojen kannanhoidollinen metsästys Suomessa uudelleen liian pitkän tauon jälkeen. Esitys vastaa kentältä tulevaan viestiin: nykyinen tilanne on kaikella tapaa kestämatön.

Kannanhoidollinen metsästys on viime vuosina pysähtynyt lähes kokonaan. Karhu-, susi- ja ilveskantojen sääntely perustuu tällä hetkellä poikkeuslupiin, joita hallinto-oikeudet ovat toistuvasti kumonnet EU-oikeuteen vedoten. Tämän seurauksena suurpetokannat ovat kasvaneet, niiden ihmisarkuus on heikentynyt ja viranomaisten, erityisesti poliisin, re-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

surssit ovat ääri rajoilla monin paikoin. Esimerkiksi suurriistavirka-apu on vaarassa murentua, kun metsästäjät eivät pääse harjoittamaan tehtäviään tai kouluttamaan koiriaan.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys on välttämätön, ja suunta on oikea. Esitys tuo lupaharkintaan lisää läpinäkyvyyttä ja mahdollistaa sen, että metsästyksessä voidaan huomioida myös taloudelliset ja sosiaaliset näkökulmat, kuten luontodirektiivi ja Bernin sopimus edellyttävät. Samalla esitys antaa maa- ja metsätalousministeriölle valtuudet säätää alueellisista saalismääristä ja kannanhoidon päämääristä.

Tässä keskustelussa on syytä huomioida myös Euroopan unionin käynnissä oleva sääntelymuutos. Euroopan komissio on juuri maaliskuussa ehdottanut suden siirtämistä luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V. Tämän muutoksen myötä susi säilyisi suojeltuna, mutta jäsenvaltioille avautuisi enemmän harkintavaltaa sen kannanhoitoon. Tämä muutos etenee jopa alun perin arvioitua nopeammin, sillä on puhuttu paljon fast track -linjasta. Tämä on merkittävä signaali. EU ei enää sulje ovea metsästykseltä, vaan se avaa sitä, kunhan suojelutaso säilyy. Komission esitys tukee hallituksen linjaa ja antaa viestin siitä, että Suomella on tilaa toimia järkevästi ja vastuullisesti jo nyt. On siis oikea hetki valmistautua kansallisesti siihen kehityssuuntaan, johon koko Eurooppa on menossa.

Arvoisa puhemies! Meillä on nyt tilaisuus palauttaa metsästykselle sen paikka vastuullisena osana luonnonvarojen hoitoa. Kyse ei ole vain metsästyksestä vaan laajemmasta yhteiskunnallisesta hyväksyttävyydestä, turvallisuudesta ja luottamuksesta viranomaisiin. Kannanhoidollinen metsästys ei ole vastakkain suojelun kanssa. Se voi olla osa sitä, kun se tehdään tieteseen, suunnitelmiin ja kestävyteen nojaten. Lain säätäminen ei saa jäädä missään tapauksessa symboliseksi. Meidän tehtävämme on tehdä siitä vahva ja toimiva: turvataan samalla luonnon monimuotoisuus ja maaseudun elinvoima. Valiokunnalla tulee olemaan merkittävä rooli lain säätämisessä, ja kuulemiset onkin laajennettu hyvin laajoiksi, jotta kaikki mahdolliset näkökulmat saadaan esiin.

Lopuksi haluaisin antaa hieman kritiikkiä Luonnonvarakeskukselle. Luonnonvarakeskuksen kanta-arvioiden pitäisi perustua tieteseen. Mutta kuten hyvin moni maaseudulla asuva tietää, ahmojakaan ei ole kuin yksi viiden kilometrin säteellä, vaikka riistakamerat tallentaisivat useita ahmoja samaan kellonaikaan kylällä. Sama on suden kannan määrittelyssä. Luke sanoo, että Suomessa on 300 yksilöä, ulkomailla vieraita puhuttaessa ulkomaiset vieraat nauravat meidän susikannan määrittelylle. Suhtaudunkin siten kriittisesti nykyiseen kantamäärittelyyn ja toivon, että myös Luonnonvarakeskus toimii kannan määrittelyssä vastuullisesti ja että dna-näytteet ja kerätty data susikannasta otetaan myös huomioon kannan määrittelyssä jatkossa entistä paremmin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Eskelinen.

20.28 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa rouva puheenjohtaja! Muutamia huomioita tästä hyvästä keskustelusta.

Kiinnitin huomiota tuohon Vesa Kallion puheenvuoroon, ja valiokunnan on kyllä syytä noita huomioita käydä läpi. Itse myös kyllä epäilen, että valitusprosessit syksyllä ovat tuttua tavaraa taas, ikävä kyllä. Karhukannan osalta yhtään metsästäjämätöntä syksyä ei enää kärsisi. Se kanta on kasvanut niin valtavasti.

Ihmettelen tuota vihreitten kritiikkiä [Mikko Lundén: Niin mekin!] ja epäilyä kannanhoidollisen metsästyksen toimimattomuudesta. Kun muistellaan, niin koko 2000-luvun alkupuolen kymmenet oli karhun ja ilveksen osalta kannanhoidollista metsästystä ja samaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

aikaan ilves- ja karhukanta kaksinkertaistui. Aivan älyttömiä väitteitä. Kyllä meillä siitä kokemusta on, ja nuo luvut osoittavat sen tällä hetkellä hyvin.

Positiivista on, niin kuin ministeri itsekin totesi — vai tuliko se salista — että nyt häirikkösusien poisto toimii. Muistan, että kun kolme vuotta sitten vai kaksi vuotta sitten Tohmajärvellä lammastilalle hyökättiin, niin kolme kuukautta taisi se yhden suden poistaminen kestää luvituksella. Mutta nyt tämä toimii joustavasti ja nopeasti, ja nyt Keski-Karjalassakin puolenkymmentä on poistettu. Siitä ehdoton kiitos.

Itselläni on kyllä suurin toive se, että syksyllä karhujahtiin päästäisiin, nimittäin moni metsämies on tällä hetkellä telakalla, he lopettivat metsästyksen — harmi, kun on tämmöinen hieno harrastus. Se karhunmetsästys on yleensä ollut syksyn ykkösasia, kun metsämiehet lähtevät liikkeelle. Toivotaan, että nyt kaikki tehdään, mitä tehtävissä on, ja syksyllä sitten päästäisiin karhumetsälle.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Siponen.

20.30 Markku Siponen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin nyt käsittelyssä on tämä metsästyslain muutos ja muutokset kannanhoidolliseen metsästyksen liittyen. Tietenkin tuolta omalta kotiseudultakin ovat varsin tuttuja nämä tapaukset, kun metsästyskoiria on mennyt susille perheissä. Tämä aiheuttaa pelkoa tuolla maaseudulla, varsinkin kun pimeässä odotellaan näillä susialueilla koulukyytejä, ja tiedetään tapaukset lammastiloilta, jopa karjatiloilta, joten on hyvä, että tämä esitys on nyt vihdoinkin saatu tänne eduskuntaan.

Mutta aivan niin kuin tänään on täällä keskustelussa jo kuultu, kyllähän tämä esitys tällaisenaan vaatii muutoksia. Jos näin edetään tällä esityksellä, niin kyllä se valitettavasti näyttää edelleen todennäköiseltä, että sen enempää suden kuin ilveksenkään kannanhoidollinen metsästys ei lähde liikkeelle. Mitä tulee tähän karhuun, niin täällä on jo päivämääriä lyöty lukkoon, milloin karhua aletaan metsästyksiä, mutta kyllä tässä iso riski on vielä näitteenkin poikkeuslupien kaatumisesta, niin kuin on täällä tänään esitetty.

Tietenkin hyvä kysymys tässä vaiheessa on se, minkä takia tänne saliin tuodaan sitten tällainen esitys, missä on paljon puutteita ja mikä jättää paljon vielä kysymysmerkkejä siitä, saadaanko todella tämä toivottu kannanhoidollinen metsästys liikkeelle. Tässä vaiheessa tietysti täytyy antaa toivoa ja voimia sinne valiokuntakäsittelyyn, että siellä saadaan tarvittavat muutokset vielä aikaiseksi.

Ja mitä muutoksia tähän nyt tarvitaan? Käyn niitä vielä lyhyesti läpi. Tämän kannanhoidotusuunnitelman juridisen aseman määrittely: nämä suunnitelmat tarvitsevat juridisen statuksen, jotta niillä olisi todellista merkitystä. Toisena, sosioekonomisten seikkojen huomiointi kannanhoidollisen metsästyksen perusteena tulee kirjata vielä nykyistä vahvemmin tähän lakiin. Sitten nämä viitearvot: viitearvoille tarvitaan omat pykälät, joiden mukaan sitten maa- ja metsätalousministeriö antaa viitearvoa koskevan asetuksen. Ja sitten vielä viimeisenä, kun täälläkin on käytetty Ruotsia mallina monessa asiassa, niin kyllä tässä asiassa kelpaa Ruotsista ottaa mallia. Suurpetojen poistamisen tai kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupia koskevat valitukset tulee käsitellä kiireellisenä kolmen viikon kuluessa valituksen antamisesta — tässä esimerkkiä Ruotsista.

Ja lopuksi, arvoisa rouva puhemies: EU:ssa on todellakin tässä suurpetopolitiikassa päästy askel oikeaan suuntaan, mikä johtunee tästä komission puheenjohtajan ikävästä tapauksesta, kun poni meni susille. On hyvä, että EU:ssa liikutaan oikeaan suuntaan, mutta ei meidän missään nimessä kannata täällä Suomessa jäädä odottamaan EU-lainsäädäntöä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

vaan pitää säätää oma lainsäädäntö kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistavaksi. Mikäli emme saa tätä omaa lainsäädäntöä kuntoon, niin nämä EU:n mahdolliset lievennykset eivät muuta tilannetta paremmaksi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen.

20.34 **Mikko Polvinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvää suomen kielen päivää! Kun suomen kieli eteni sukupolvelta toiselle runonlaulun avulla, niin silloin metsästettiin. Metsästys on monelle meille väljään asutun seudun asukkaalle ja toisillekin suomalaisille enemmän kuin harrastus. Se on elämäntapa. Vasemman laidan ääni kuuluu: kuuluuko kulttuuri kaikille? Ei ole kuulunut. Älkää viitsikö, metsästyskulttuuri on ollut pannassa Suomessa jo parikymmentä vuotta niin, että se olisi toiminut oikein. Kulttuurillista seikkaa ei ole tuotu sen takia esille, koska kulttuurimäärärahoja halutaan ohjata sinne, missä metsästäjää ei näy. Nyt aika muuttuu.

Edustaja Kettunen, toit esille, että tämä lakiesitys on tullut kiireellä. Tämä on tullut liian hitaasti. 20 vuotta teillä, keskusta, on ollut aikaa tuoda tämä laki tänne eduskuntaan, että tältä suurpetopolitiikan täydeltä epäonnistumiselta olisi vältytty. [Mikko Lundénin välihuuto] Nyt ministeri Essayah on toiminut tämän asian kanssa niin ripeästi kuin on voinut tällaisen monimutkaisen lainsäädännön osalta, mikä on näin vaikuttavaa. Päätös siitä, että edelliset hallitukset eivät ole korjanneet tätä Ruotsin mallin mukaisesti, on ollut valinta. Se on ollut poliittinen valinta, joka on osoittanut suomalaisille sen, että vihervasemmisto pysyy EU:ta keppihevosenä pitämällä pitämään maaseudun ihmiset kyykyssä. Nyt tähän tulee muutos. On aluepoliittinenkin valinta edistää metsästystä.

Tulen Kainuusta, jossa suurpetojen aiheuttamat ongelmat ovat olleet valitettavasti aivan järjettömän politiikan seurausta. Nyt tärkeää on, että suotuisan suojelutason määrittäminen tehdään tarkasti ja harkiten, ja on tärkeää, että olemassa olevan susikannan määrittäminen tulee tehdä oikein. Olen Lukelle maininnutkin siitä, kun heillä on kartassa tyhjiä aukkoja, että siellä on nolla sutta heidän laskennassaan, ennen kuin sieltä tulee yhtään kappaletta. Sanotaan tiedoksi, että kun vaikka Kuhmon Lammasjärvestä kaloja pilkitään, niin se on aina viimeinen kala, joka tulee pinnalle, koska yhtään kalaa ei järvestä ole, jos niitä ei ole todettu. Olen huolissani siitä, että onhan meillä Suomessa sellainen taho, joka pystyy arvioimaan suomalaisen suurpetokannan oikein.

Ja tämä Venäjän kasvava vaikutus: Venäjän susikannan kasvava vaikutus suomalaiseen susikantaan on jo todettu, eli tällä hetkellä susia tulee Venäjältä Suomeen enemmän kuin koskaan. Nyt Luonnonvarakeskuksen on otettava huomioon tämä muutos edellä mainitun tyhjien aukkojen arvioinnin lisäksi. On tullut mieleen sekin, löytyisikö rinnakkaista organisaatiota, joka voisi tämän saman datan pohjalta, mitä Lukelle on kerätty, arvioida sitä, että onhan niin, että Luken arviot ovat paikkansapitäviä.

On tärkeää, että hallinto-oikeudesta, josta aikaisemmin tänään jo mainitsin, tulee lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle siitä, että tämä laki kestää valitukset. Toivon, että tässä eduskunnassa ei lakia määritettäisi tai päätettäisi ennen kuin korkein hallinto-oikeus on antanut lausunnon siitä, että laki on pitävä. Ja kuten aiemmin tänään mainitsin, se prosessi, kuinka nopeasti valitukset tullaan käsittelemään ennakkopäätöksen ja myöskin hallinto-oikeuden osalta niin, että valitukset tulevat hylätyiksi, on tärkeää tässä talossa määrittää. Olen hämmästellyt sitä, että aiemmin ne luvat, mitkä on myönnetty ja joista on valitettu, on laitettu toimeenpanokieltoon. Se ei ole välttämätön toimi nytkään tulevien vali-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

tusten osalta. Ja kun tämä eduskunta niin laajasti vaikuttaa olevan tämän lakimuutoksen kannalla, niin on tärkeää huomioida se, että näiden valitusten merkitystä tulee tarkastella vähän toisella näkökulmalla ja mahdollisesti olla laittamatta niitä toimeen, mutta se on tuomiovallan asiaa.

Haluan sanoa näin Kuhmossa syntyneenä ja kainuulaisena, että metsäpeura on erittäin olennainen asia tätä keskustelua. Meillä Venäjän puolella olevassa samassa susikannassa, mikä Suomessa on, on kymmeniätuhansia yksilöitä, mutta metsäpeura on WWF:n sivujenkin mukaan silmällä pidettävä laji, ja jos joutuu lajista valitsemaan, niin kyllä niitä susia tuonne itärajan taakse mahtuu, mutta metsäpeuroja meillä on kovin paljon vähemmän ja metsäpeurasta on pidettävä huolta.

Olen tyytyväinen siitä, että Suomi ollaan asettamassa erilaisiin alueisiin näitten kannanhoidollisten metsästysten aloittamisten ja määrittämisten suhteen, koska meillä on hyvin erilaisia ominaisuuksia maassamme, muun muassa tämä metsäpeurakanta, kuten myöskin porotalous. Toivotan tässä maa- ja metsätalousministeriölle ahkeraa työtä ja onnea tämän lain edistämisen parissa, minkä eteen uskon ministerin tehneen todella paljon töitä, ja kiitos tässä ministeri Essayahille siitä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — [Markku Siponen pyytää vastauspuheenvuoroa] Edustaja Kiuru, Pauli poissa, edustaja Immonen poissa. Kannattaa ottaa puheenvuoro, niin mennään sillä. — Edustaja Kettunen. [Tuomas Kettunen: Paikalla!]

20.40 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Syvä kiitos siitä, ministeri Essayah, että olette kuuntelemassa tätä lähetekeskustelua. Se on todella arvokasta, ja toivottavasti vielä pääsette vastaamaan myös kysymyksiin, koska debatin aikana itse en päässyt debattiin matkaan. Tässä on muutama kysymys vielä ministerille.

Myös täytyy kiittää hallitusta siitä, että olette saaneet hallitusohjelmakirjauksiin asianmukaisesti suurpetokysymykset. Mutta totta kai me toivomme opposition suunnalta, keskustan toimesta, että hallitus myös noudattaa näissä suurpetokysymyksissä oman hallitusohjelmansa kirjausta ja tuo eduskuntaan esityksen, jolla turvataan kaikkien suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen harjoittaminen myös jatkossa.

Eduskunta on sitoutunut tähän jo viime vaalikaudella, ja kiitän silloisia edustajia, jotka olivat oppositiossa ja tukivat sitä, että saimme asianmukaiset lausumat metsästyslain muuttamisen osalta. Mutta minun mielestäni tämä on tietyllä tavalla epäonnistuminen hallitukselta, että eduskuntaan tuodaan nyt esitys, joka kenties korkeintaan ainoastaan hieman parantaa tätä nykytilaa mutta ei tuo semmoista varmuutta suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiseen kuin mitä tässä puheenvuoroissa on aikaisemmin tuotu esille, että neljän kuukauden päästä päästäisiin karhua metsästämään.

Ehkä se olennainen kysymys on nyt ministeri Essayahille, että onhan nyt niin, että kaikkien suurpetojen, mukaan lukien suden, kannanhoidollinen metsästys voidaan aloittaa tämän lakiesityksen myötä heti ensi syksystä alkaen. Ja ministeri Essayahille toinen kysymys: jos näin ei tapahdu, niin mitä sitten tehdään?

Puhemies! Kun tässä on käyty keskustelua, että tätä on kiireellä tuotu, niin ihan ensimmäiseksi täytyy huomioida se, että tämä käsittelyyn tullut hallituksen esitys ei sisällä tarvittavia muutoksia metsästyslainsäädäntöön. Esitys ei ole oleellisesti muuttunut helmi—maaliskuussa annettujen lausuntojen jälkeen. Lakiesitys ei edelleenkään mahdollista suden eikä ilveksen kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista. Tähän esitykseen sisältyy

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

suuri riski, että myös karhun kannanhoidollisen metsästyksen poikkeusluvut tulevat kaatumaan oikeudessa.

Tässä esityksessä on puutteita. On valitettavaa, että hallitus tuo eduskuntaan esityksen, jossa ei ole otettu huomioon lausunnonantajien esittämää kritiikkiä ja huolta lakiesitykselle asetettujen tavoitteiden vesittymisestä, ja hallitus on perustellut valmistelun puutteellisuutta kiireellä ja kiireellisyydellä. Lausuntoaika tämän lain osalta oli normaalia lyhyempi, mutta niin kuin tuossa jo aikaisemmassa puheenvuorossani sanoin, siitähän huolimatta lausuntoja annettiin määräaikaan mennessä yli 200 kappaletta — hienoa, että tähän on lausuttu näin voimakkaasti. Tämän esityksen lyhyttä valmistelu-aikaa perustellaan muun muassa sillä, että kyseessä on laajuudeltaan suppea esitys, jossa ehdotetaan muutettavaksi vain yhtä pykälää. No, miksi hallitus tuo eduskuntaan suppean ja puutteellisen esityksen? Paljon perustellumpaa olisi ollut ottaa tarvittaessa jopa pieni aikalisä ja toteuttaa lakiin kaikki tarvittavat muutokset.

Puhemies! Edustaja Siponen tuossa jo toikin ne neljä kohtaa, mitkä kannattaa nyt ottaa huomioon, kun maa- ja metsätalousvaliokunta tätä lakiesitystä käsittelee, ja olen siitä iloinen, että valiokunnan puheenjohtaja Simula myös kuuntelee tätä lähete keskustelua.

Vielä kertauksen nimissä ne neljä kohtaa, mitkä kannattaa siellä valiokunnassa käydä tarkkaan lävitse. Me toivomme, että hallituspuolueitten edustajilta löytyy nyt valiokunnassa tahtoa tehdä nämä esitykseen tarvittavat muutokset, ja ne kuuluvat seuraavasti:

1) Kannanhoitosuunnitelmien juridisen aseman määrittely. Suunnitelmat tarvitsevat juridisen statuksen, jotta niillä olisi todellista merkitystä.

2) Sosioekonomisten seikkojen huomioiminen kannanhoidollisen metsästyksen perusteena tulee kirjata vielä nykyistäkin vahvemmin lakiin. Sosioekonomisilla seikoilla tarkoitetaan, että suurpetojen poistamisen lupia käsiteltäessä myös ihmiset, heidän turvallisuutensa ja mahdollisuus elinkeinon, metsästyksen, harjoittamiseen tulee huomioida lupapäätöksiä tehtäessä.

3) Viitearvojen määrittelylle tulee tehdä oma pykälänsä, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö antaa viitearvoa koskevan asetuksen.

4) Suurpetojen poistamisen tai kannanhoidollisen metsästyksen poikkeuslupia koskevat valitukset tulee käsitellä kiireellisinä kolmen viikon kuluessa valituksen antamisesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lundén.

20.47 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen esitys metsästyslain muuttamiseksi. Tätä esitystä on odotettu jo pitkään, ja se on tärkeä askel oikeaan suuntaan. Kyse on metsästyslain 41 §:n muuttamisesta siten, että se mahdollistaisi jälleen kannanhoidollisen metsästyksen suden, karhun ja ilveksen osalta vastuullisesti, suunnitelmallisesti ja laillisesti kestävin perustein.

Me perussuomalaiset olemme johdonmukaisesti ajaneet tämänkaltaista muutosta niin hallituksessa kuin oppositiossakin. Meille tämä ei ole mikään uusi vaatimus vaan osa pitkäjänteistä työtä sen eteen, että myös maaseudulla asuvien suomalaisten arki ja turvallisuus otetaan vakavasti.

Arvoisa rouva puhemies! On selvää, että suurpetokantojen hallinta on välttämätöntä, ei pelkästään luonnon tai metsästyskulttuurin kannalta vaan ennen kaikkea ihmisten turvallisuuden vuoksi. Karhuja nähdään piholla, susia koulujen lähistöllä, metsästyskoiria, kotieläimiä ja tuotantoeläimiä menetetään. Esimerkiksi kotikaupungissani Salossa ihan muu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

tama päivä sitten sudet ovat tulleet todella tiheästi asutuille paikoille ja koulun pihalle. Myöskään lammaslaitumet eivät ole Salossa säästyneet susilta. Sudet ovat raadelleet ja tapaneet useita ja useita kertoja lampaita, joten tilanne on myös kotikaupungissani täysin kestämaton. Ja todellakaan Salo ei ole valitettavasti ainut paikkakunta, missä näin tapahuu.

Tämä hallituksen esitys antaa kuitenkin mahdollisuuden tarttua näihin ongelmiin. Se tuo metsästyslakiin uuden mahdollisuuden huomioida alueellisesti hoitosuunnitelmat ja niiden mukaiset päämäärät. Tällä pyritään siihen, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys voisi alkaa jälleen.

Arvoisa rouva puhemies! Tämän esityksen hyvästä tarkoituksesta huolimatta on aivan pakko mainita, kun yritän olla rehellinen kansanedustaja-kauppias, ja kun arvoisa ministerikin on vielä paikalla, pitää sanoa, että emme voi kuitenkaan sulkea silmiä sen puutteilta. Kriittiset palautteet, kuten korkeimman hallinto-oikeuden, Metsästäjäliiton ja poliisiviranomaisten huomiot, on otettava erittäin vakavasti, kun esitys menee valiokunnan käsittelyyn. Esityksen on oltava sellainen, että se todella huomioi nykytilanteen ja turvaa jatkossa aidosti kannanhoidollisen metsästyksen. On esimerkiksi varmistettava, että lakiesitys sisältää riittävän selkeän määrittelyn, jonka nojalla poikkeuslupa voidaan myöntää.

Lisäksi on pakko todeta, että asetusluonnosten puuttuminen lausuntokierrokselta oli vakava puute. Kansalaisille ja päättäjille on pystyttävä näyttämään konkreettisesti, mitä tämä laki tarkoittaa käytännössä.

Arvoisa rouva puhemies! Toivon todella ja tiedän, että valiokunta ottaa esitykseen annetut palautteet vakavasti huomioon sen viisaassa käsittelyssä ja tekee kaikkensa, jotta suurpetojen metsästys voi alkaa vuonna 2025 suunnitelmallisesti, hallitusti ja lain sallimissa rajoissa. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies. [Tuomas Kettunen: Hyvä puheenvuoro!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Simula.

20.49 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Syksyllä 2020 sutta koskenutta kansalaisaloitetta käsiteltäessä luettelini niitä metsästyskoiria, joita silloin oli suden suuhun mennyt, ja sen jälkeen joka ikinen vuosi niitä metsästyskoiria on mennyt yhä enenevässä määrin vain lisää suden suuhun. Koulukyytien määrä on kasvanut entisestään, lammastilallisten määrä on vähentynyt, susivahinkojen määrä on kasvanut.

Koiralla metsästäminen on vaikeutunut huomattavasti niillä paikoin, missä susia on paljon, ja erityisesti siellä, missä sudet ovat itse asiassa oppineet tappamaan näitä koiria. Mitä pidempään tilanne jatkuu, sitä enemmän vaikeutuu se koiralla metsästäminen. Niitä hyviä hirvikoiria ei kasva puussa, karhukoirista puhumattakaan. Eli jos karhunmetsästys on todella pitkään jäissä, niin sitten meillä ei kohta ole ollenkaan niitä karhukoiria koulutettuina täällä ja valmiina sinne jahtiin sitten, kun jahti jossain vaiheessa saadaan käyntiin, joten on äärimmäisen tärkeää, että mahdollisimman pian saadaan nämä kaikki suurpetojahdit käyntiin. Koiralla metsästys on osa suomalaista metsästyskulttuuria, ja ylipäänsäkin sitä suomalaista metsästyskulttuuria tulee varjella ja edistää, ja näin hallitus tekee.

Mutta loppuun vielä haluaisin tästä omaisuuden puolustamisesta muutaman sanan sanoa, kun todella monilla metsästäjillä ja suomalaisilla on aivan väärä käsitys siitä, että omaa omaisuutta ei saisi puolustaa, ja se on aivan vääränlainen käsitys todellakin. Jos metsässä metsästäjä on koiran kanssa ja kohtaa suden, joka on hyökkäämässä tai hyökännyt sen koiran kimppuun, niin siltä sudelta saa puolustautua, sen suden saa ampua. Se on pak-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

kotila. Näistä ei ymmärtääkseni tuomioitakaan ole koskaan tullut. Ne kyllä tutkitaan asianmukaisesti, kuten kuuluu — ja kuuluukin tutkia nimenomaan ripeästi, ei niin, että aseet jäävät pitkäksi aikaa poliisin haltuun, vaan tulee tutkia todella ripeästi, palauttaa ne aseet sille metsästäjälle, ettei tule tarpeettomia katkoksia siihen syksyn metsästyksen. Mutta todellakin omaa omaisuutta saa suojella, oli kyse sitten metsästyskoirasta tai esimerkiksi niistä lampaista, karjasta tai muusta omaisuudesta, jota suurpeto uhkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Siponen.

20.52 Markku Siponen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tuossa edustaja Lundén jo poistui — siinä oli vähän semmoista tervettä kritiikkiä tätä lakiesitystä kohtaan. Ehkä tätä samaa olisin myöskin edustaja Polviselta odottanut, koska tiedän, että olette hyvin näihin asioihin perehtynyt, mutta en tuossa puheenvuoroa kuunnellessani oikein mitään kriittistä löytänyt tätä lakiesitystä kohtaan. Kun nyt käydään kuitenkin lähete keskustelua, niin eikö juuri nyt olisi hyvä hetki evästää valiokuntaa lain puutteista? Toivoisinkin, kun tässä on hallituspuolueiden edustajia ja ministeri paikalla — kiitoksia minunkin puolestani ministerille, että olette täällä vielä iltamyöhään paikalla — näkemystä näihin neljään kohtaan, mitkä edustaja Kettunenkin toi tuossa äsken esille: kannanhoitosuunnitelmien juridisen aseman määrittely, sosioekonomisten seikkojen huomioiminen kannanhoidollisen metsästyksen perusteena tulee kirjata vielä nykyistä vahvemmin siihen lakiin, nämä viitearvot tarvitaan ehdottomasti ja sitten nämä poikkeuslupien kiireellisinä käsittelet Ruotsin mallin mukaan. Toivoisin näihin näkemystä.

Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri, menen tuossa viikonloppuna käymään Pie-laveden torilla. Tiedän, että siellä esimerkiksi Laukkalan—Sulkavan Erämiehet odottaa tietoa tästä kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta. Kun täällä on kerrottu, että nyt lakiesitys tulee, kannanhoidollinen metsästäminen voidaan aloittaa, niin toivoisin nyt ministeriltä arvion siitä, milloin alkaa suden kannanhoidollinen metsästys, milloin alkaa ilveksen kannanhoidollinen metsästys ja milloin alkaa karhun kannanhoidollinen metsästys. Luulen, että tämä on se tieto, mitä esimerkiksi metsästäjät ympäri Suomea nyt kaipaavat. [Tuomas Kettunen: Kyllä!] — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen ja sitten ministeri.

20.54 Mikko Polvinen ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Niin, siitä kritiikistä tuossa edustajakollega kyseli. Olen käynyt paljon somessa keskustelua metsästäjien kanssa ja voin sanoa, että kritiikkiä on tullut aika paljonkin. Tämä kritiikki on toimitettu jo valmisteluvaiheessa ministeriöön, ja varmasti tässä salissa edellisissä puheenvuoroissa on tullut selväksi, että olen huolissani siitä, kuinka tämä oikeusprosessin juoksutus näitten valitusten osalta onnistuu. Metsästäjäliitot Suomesta ja Ruotsista pitivät täällä eduskunnassa meille tilaisuuden, jossa kävimme läpi sitä Ruotsin mallia: kuinka tätä Ruotsissa oikeusas-teissa keskitetään yhteen hallinto-oikeuteen ja siellä läpimenoaika näille valituksille on niin nopea, että niillä ei ole vaikutusta itse metsästyksen. On paljon kysytty siitä, että voiko näitä valituksia estää tulemasta, mutta itse olen nähnyt, että ei voi, vaan on tärkeää, että se putki, se prosessi siitä poikkeusluvasta valittamisessa on nopea.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Kun aiemmin tässä salissa tuli tuolta vasemmasta laidasta puhetta siitä, että susien ihmisarkuus ei lisääntyisi metsästämyllä, niin ajattelin siitä vielä parisen sanaa sanoa: Kyllä tavallaan koen, että aika kauas on menty siitä realismista, mitä tuolla maaseudulla koetaan. Metsästäminen on aina ollut tapa karkottaa petoja alueilta, ja kyllä ne ovat oppineet. Toista on tämä haaskaruokinnan tuoma ihmisarkuuden väheneminen, kun säännöllisesti ollaan viety parikymmentätuhatta kiloa eläinperäistä jätettä metsään mönkijöillä. Ääni kuuluu jo kaukaa, kun mönkijät tulevat paikalle ja sen jälkeen suurpedot tulevat ruokailemaan. Kyllähän ihminen on Suomessa opettanut myöskin suurpetoja siihen, että ne eivät ihmistä pelkää ja toivon, että tämä haaskalain käsittely tulisi kanssa piakkoin tänne eduskuntaan, jottei tämä ihmisarkuuden lisääminen jäisi yksin tämän metsästyksen varaan.

Kyllä minä toivon, että metsästäjät ja tämän asian ympärillä kiinnostuneet ihmiset saavat sen aikataulutuksen tästä luvituksesta ja oletetuista valituksista ja niiden käsittelystä ja siitä, kuka päättää ja miten, että pääsisimme varmuuteen siitä, että meillä on näkymä, joka varmasti poliitikoilla ja varsinkin ministerillä on, mutta se näkymä myös tänne, että voimme kertoa kansalaisille siitä ajoituksesta, että he voivat uskoa tähän asiaan vahvemmin. Voin sanoa, että suurimmalla osin ollut yleistä se kritiikki, että ”ei tämä koskaan tule onnistumaan, kun tämä ei ole koskaan onnistunut”. Näin pitkä aika on vienyt uskoa, että ei usko ennen kuin näkee. Minä ymmärrän niitä ihmisiä, jotka näin sanovat, koska tämä on todella suuri muutos ja tämä on todella kaivattu muutos.

Me ollaan tekemässä historiallista muutosta täällä eduskunnassa, ja kyllä minä luotan siihen, että tämä eduskunta siihen pystyy. Ja ministeri on kovasti tämän eteen töitä tehnyt ja ollut aina kuulolla, kun on asiasta haluttu keskustella. [Puhemies koputtaa] Mutta tälle yleiselle näkemykselle kansalaisten suuntaan voisi vielä ehkä tehdä pienen kirkastuksen vaikka tänään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Otetaan vielä Oinas-Panuma ja sitten ministeri.

20.57 Olga Oinas-Panuma kesk: Kiitos, arvoisa puhemies! Inspiroiduin tässä edustaja Polvisen puheenvuoron aikana vielä nopsaan pyytämään puheenvuoron. Puhuitte vasemmalta laidalta tulleesta palautteesta tästä ihmisarkuudesta, että metsästäminen ei sitä vähentäisi, ja olen kyllä kanssanne aivan samaa mieltä.

Aiemmin täällä on myös pidetty monta puheenvuoroa ja viitattu siihen, että ihmiset eivät nyt uskaltaisi ulkoilla tai lähteä lenkille tai muuta semmoista. Se varmasti on jokaisen oma kokemus, mutta toivoisin myös, että me ei myöskään lähdetäisi pelottelemaan, koska kyllähän Suomi edelleen on äärimmäisen turvallinen maa lenkkeillä hyvinkin laajalla alueella.

Toivon tosiaan, että tämä lakiesitys alkaa edetä. Just tuossa hoksasin, että olen varmaan eduskunnan ainoa kansanedustaja, jolta on mennyt suden suuhun sekä poro että lammas, että silleen tätä omakohtaista kokemusta löytyy.

Haluan vielä omasta puolestani kiittää, että ministeri on ollut täällä kuuntelemissa meidän evästyksiä ja terveisiä. Sillä on kyllä meille edustajille tosi iso arvo, että kun tänne saaliin tullaan tuomaan niitä näkemyksiä, huolia ja murheitakin, niin ministeri haluaa ne todella myös kuulla — kiitos siitä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, kiitoksia. — Sitten ministeri Essayah ja enintään viisi minuuttia.

20.58 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah: Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Kiitokset todellakin edustajille erittäin hyvistä, monipuolisista puheenvuoroista. Tuossa oli pieni debattikin, jossa muutamia kysymyksiä sitten vielä esitettiin. Pyrin näitä nyt käymään tässä läpi.

Ensinnäkin tässä aika usein esitettiin tämä kysymys siitä, turvaako laki, että kannanhoidollinen metsästys kestää oikeudessa. No, tietenkään maa- ja metsätalousministeriö ei pysty oikeusministeriötä paimentamaan sillä tavalla, että esimerkiksi meidän oikeusjärjestelmä muuttuisi vaikka sellaiseksi, että meillä ei saisi tehdä valituksia tai jotain tällaista, koska tämänkin tyyppisiä ajatuksia täällä on heitetty. Mutta lähdän siitä, että kukin näistä luvista varmasti arvioidaan oikeudessa aina erikseen, onko lupa perusteltu, mikäli siitä valitetaan. Ja tietysti täytyy lähteä siitä, että tässä laissa nyt nimenomaisesti näihin perusteluihin annetaan niitä eväitä. Silloinhan, vaikka valitettaisiin, niin jos huomataan, että meillä on ensinnäkin karhu suotuisalla suojelun tasolla, meillä löytyy alueellinen päämäärä ja meillä löytyvät myöskin alueelliset perustelut ja löytyvät tarvittavat perustelut näille luville, niin miksi silloin sellainen valitus kantaisi. Elikkä on tärkeää huomata, että laki vahvistaa hyvin monella tavalla näitä mahdollisuuksia perustella lupia. Elikkä tässähän tuodaan esille se, että on nämä alueelliset perustelut, alueelliset päämäärät, viitearvo, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset vaatimukset, ja siinä mielessä voi sanoa, että tässä on juurikin annettu niitä eväitä siihen, että pystytään alueellisesti päämäärät määrittelemään ja myöskin sitten todellakin nämä viitearvot ja alueelliset perustelut tuomaan esille.

No, sitten näistä metsästysajoista kysyttiin. Ensinnäkin 20.8. alkaa karhunmetsästys, ja nyt tämä kannanhoidollinen suunnitelma on tänään laitettu lausunnoille. Sitten sen lisäksi meillä syksyllä tehdään suden kannanhoidollinen suunnitelma. Sudenmetsästysaikahan ei ole vielä syksyllä, vaan sehän menee sitten seuraavalle talvelle. Sitten sen lisäksi meillä on ilves, jonka kannanhoidollinen suunnitelma tehdään silloin 26 alkuvuodesta.

Täällä edustaja Elo moitti tätä työryhmää ja sanoi, että siellä ei ole ollut monipuolista edustusta. Tässä suurpetotyöryhmässä oli nimenomaan parasta mahdollista juridista osaamista, mitä Suomesta löytyy tältä alalta, ja ympäristöministeriö oli myöskin siinä edustettuna. Pidän todella tärkeänä, kun mietitään, mitä tässä on saatu aikaiseksi, että kuten sain tuossa aikaisemmin, tämän samaisen työryhmän työn pohjalta — ja työryhmään jätti yksimielisen mietinnön — tehtiin muun muassa nämä vahinkoperusteiseen poikkeuslupaan liittyvät asetukset, joilla — niin kuin täällä esimerkiksi edustaja Eskelinen toi hyvin esille — on nyt 17 suttu poistettu, 17 suttu. Aikaisemmin yksi—kaksi saattoi olla tällä vahinkoperusteella. Se osoittaa sen, että tämä juridinen työryhmä on tehnyt hyvää työtä. Minulla ei ole mitään syytä epäillä, etteikö tämän työryhmätyön pohjalta tehtyjen lainmuutuskirjausten avulla voitaisi tässä asiassa edetä, koska meidän pitää ymmärtää se, että me mennään todella kapeasta rakosesta, kun meillä toisella puolella ovat ensinnäkin nämä oikeuden antamat päätökset niin Suomessa kuin myöskin sitten ne, mitä on annettu EU-oikeudesta, ja sitten toisaalta meillä ovat olleet niin nämä Bernin sopimuksen kuin luontodirektiivin antamat rajat, joita on pystytty sitten muuttamaan. Siinä mielessä voi sanoa, että kyllä, tässä on tosiaankin tehty historiallisia muutoksia. Kun aloitin ministerinä, niin sanottiin, että ei ole koskaan Suomesta yritetty muuttaa näitä, meillä ei ole neuvostoon viety näitä asioita. Ja nyt kun niitä on viety, niin niitä saatiin muutettua. Ja Bernin sopimuksesta sa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2025 vp

nottiin, että koskaan ette saa sitä muutettua, ja se on muutettu. Eli kyllä näitten asioitten eteen pitää tehdä tosi paljon töitä ja pitää pystyä vaikuttamaan EU-pöydissä, että asioita saadaan muutettua.

No, sitten ehkä vielä näistä viitearvoista, joita on täällä kanssa nostettu esille. Suotuisan suojelutason viitearvo voidaan määrittää kullekin lajille ministeriön asetuksella. Viitearvoa koskeva muutos tuotiin lakimuutokseen mukaan hallitusryhmien toiveesta, vaikka asiantuntijatyöryhmän esityksestä se itse asiassa puuttui. Ministeriön asetus tästä viitearvosta tulee perustumaan nimenomaan tutkimukselliseen pohjatyöhön sekä päätöksentekijän valintaan riskitasosta komission ohjeita noudattaen. Tämä valittu linja, tutkimuksellisen pohjan ja poliittisen päätöksenteon yhdistelmä, on se kaikkein kestävin, ja se ottaa kaikkein kattavimmin huomioon niin luonnonsuojelun kuin sosioekonomisten seikkojen kokonaisuuden, ja myöskin ratkaisujen on oltava perusteltuja, tietopohjaisia ja kestäviä.

Sitten vielä toistan sen, mitä totesin tästä sudesta aikaisemmin, eli sen, miksi tämä aikataulullisesti menee tällä tavalla. Niin kuin minä sanoin, on mahdollista, että me saadaan tällä niin sanotulla fast trackillä nyt aikaiseksi tämä suden liitemuutos EU:ssa jo tämän kevään aikana. Sitä myöten ministeriö pystyy tekemään vielä uuden metsästyslain muutoksen, jonka yhteydessä on sitten mahdollista tuoda metsästyslakiin nyt puuttuva, direktiivin 2 artiklan mukainen tavoitepykälä, jota täällä on kysytty.

Tässä yhteydessä siis voimme esittää tuotavaksi sinne lain tasolle myös artiklan 3 kohdan sosiaalisten, taloudellisten ja kulttuuristen vaatimusten ottamisen huomioon. Nyt tätä käsillä olevaa esitystä ei tästä syystä ollut mielekästä viivyttää, vaikka tällaisia toiveita esitettiin, ja tämä näkökulma on tässä esityksessä lakipykälään tuotu niin vahvasti kuin se tässä vaiheessa on juridisesti mahdollista. Kun täällä on paljon ollut ajatuksia siitä, mitä kaikkea näihin pykäliin olisi pitänyt tuoda, niin täytyy sanoa, että erilaisilla lisäsäätelyillä me oltaisiin hyvin helposti luotu lisää valituskelpoista byrokratiaa, ja lopputulos ei todennäköisesti olisi ollut se, mitä toivottiin.

Eli koska me ollaan ajettu meidän petopolitiikka sellaiseen juridiseen konkeloon, niin sieltä ulos pääseminen on myöskin vaatinut parhaita mahdollisia juridisia asiantuntijoita. Tämä työryhmän työ on ollut äärimmäisen tärkeää, ja siltä pohjalta tätä lainsäädäntöä on nyt tehty. Minä ainakin itse toivon, että hyvässä yhteistyössä jatketaan, koska kun minä kuuntelen tämän salin keskustelua, niin on aivan selvää, että meillä on aivan yhteinen päämäärä. Täällä on ehkä ihan muutamia edustajia, joilla on ehkä vähän toisenlainen ajatus asiasta, tai ehkä he eivät näe tätä asiaa aivan samalla tavalla, mutta hyvin yleisesti voisi sanoa, että meillä on täällä hyvin yhteinen päämäärä. Siinä mielessä tässä tehdään varmasti yhteistyötä tämän asian eteenpäinviemiseksi ja todellakin, niin kuin tuossa totesin, päästään sitten myöskin tässä kannanhoidollisessa metsästyksessä eteenpäin. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.